

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ

VUOSIKERTOMUS

1.1.2019 – 31.12.2019

Säästöpankkien
Keskuspankki Suomi Oy

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 1.1.2019 – 31.12.2019

Sisältö

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. – 31.12.2019	3	Tilikauden tulos	34
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	3	Liite 6. Korkokate	34
Toimintaympäristön kuvaus	3	Liite 7. Palkkiotuotot ja -kulut, netto	35
Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminta	4	Liite 8. Kaupankäynnin nettotuotot	35
Säästöpankkien Keskuspankin tulos ja tase	5	Liite 9. Rahoitusinstrumenttien tuloserät	36
Vakavaraisuus ja riskiasema	6	Liite 10. Liiketoiminnan muut tuotot	36
Luottoluokitus	10	Liite 11. Henkilöstökulut	37
Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä	10	Liite 12. Liiketoiminnan muut kulut	37
Säästöpankkien Keskuspankin hallinto ja henkilöstö	10	Liite 13. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	38
Palkitsemisjärjestelmä	10	Liite 14. Arvonalentumiset rahoitusvaroista	38
Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot	11	Liite 15. Tuloverot	40
Yhteiskuntavastuu	11	Varat	41
Olenneiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen	11	Liite 16. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	41
Vuoden 2020 näkymät	11	Liite 17. Käteiset varat	42
Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käytöstä	12	Liite 18. Lainat ja saamiset	42
Tunnuslukujen laskentakaavat	13	Liite 19. Johdannaiset ja suojauslaskenta	43
Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n IFRS-tilinpäätös 1.1.-31.12.2019	14	Liite 20. Sijoitusomaisuus	44
Tuloslaskelma	14	Liite 21. Aineelliset hyödykkeet	45
Laaja tuloslaskelma	14	Liite 22. Aineettomat hyödykkeet	46
Tase	15	Liite 23. Laskennalliset verot	47
Rahavirtalaskelma	16	Liite 24. Muut varat	48
Oman pääoman muutokset	17	Velat ja oma pääoma	49
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	18	Liite 25. Velat luottolaitoksille ja asiakkaille	49
Liite 1. Tietoja raportoivasta yhtiöstä ja kuvaus Säästöpankkiryhmästä	18	Liite 26. Liikkeeseen lasketut velkakirjat	49
Liite 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	19	Liite 27. Varaukset ja muut velat	50
Liite 3. Merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät	25	Liite 28. Oma pääoma	51
Riskienhallinnan ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet	26	Muut liitetiedot	52
Liite 4: Riskienhallinta ja hallinnointiperiaatteet	26	Liite 29. Vakuudet	52
Liite 5. Vakavaraisuuden hallinta	31	Liite 30. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	52
		Liite 31. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus	53
		Liite 32. Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti	54
		Liite 33. Vuokrasopimukset	56
		Liite 34. Lähipiiritiedot	57
		Liite 35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	58
		Pilari III liitetiedot	58

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. – 31.12.2019

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj (jäljempänä Säästöpankkien Keskuspankki) on suomalaisten säästöpankkien omistama pankki, jonka ensisijaisena tehtävänä on hoitaa säästöpankkien ja Säästöpankkiryhmän erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Keskusluottolaitospalvelut keskittyvät maksuliike- ja tilinhoitajapalveluihin, yhteenliittymän jäsenasäästöpankeille (jäljempänä myös Säästöpankit) tarjottaviin maksukorttien liikkeellelaskupalveluihin sekä likviditeetin hallintaan, jälleenerahoitukseen ja tasehallintaan liittyviin palveluihin. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään.

Säästöpankkien Keskuspankin liiketoimintojen painopiste oli vuonna 2019 Säästöpankkien operatiivisessa palvelussa ja näiden palveluiden edelleen kehittämisessä. Maksuliikenteessä otettiin käyttöön SEPA-pikasiirto -palvelu, joka mahdollistaa maksamisen reaaliaikaisesti 24/7/365. Lisäksi vuoden 2019 aikana avattiin PSD2:n mukaisesti tili- ja maksurajapinnat.

Säästöpankkien Keskuspankin liikevoitto tilikaudella oli 2,3 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma 2,2 miljardia euroa.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytä- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 20 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristön kuvaus

Globaali talousnäkyvä

Vuotta 2019 leimasi globaalin talouskasvun hidastuminen ja poliittisten riskien korkea taso. Kun maailmantalous kasvoi vuonna 2018 reilua 3,5 prosentin vauhtia, jäänee kasvu vuonna 2019 noin 3 prosenttiin. Tämä on noin puoli prosenttiyksikköä alle pitkän aikavälin keskiarvon. Kasvu siis hidastui selvästi, mutta taantumalta vältyttiin.

Jo alkuvuonna 2019 epävarmuus globaalin talouskasvun kehityksestä kasvoi ja suhdannenäkyvä heikkeni. Erilaiset tulevaa talouskehitystä ennakoivat mittarit kääntyivät laskuun: yritysten luottamus globaalisti laski, koskien erityisesti teollisuutta.

Palvelusektorilla näkyvien heikkeneminen oli vähäisempää. Myös kuluttajat tulivat monessa maassa aiempaa varovaisemmaksi.

Samanaikaisesti epävarmuus Brexitin ja kauppasodan ympärillä velloii suurena, lisäten epäluottamusta tulevia talousnäkyviä kohtaan. Loppukesästä Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota laajeni ja lisääntynyt epävarmuus heijastui koko globaaliin talouteen. Mm. yritysten investoinnit ja maailmankauppa ovat olleet vaisuja. Kesän jälkeen taantumapelot lisääntyivät merkittävästi ja perinteisenä taantumaindikaattorina pidetty korkokäyrä kääntyi hetkellisesti negatiiviseksi. Euroopassa etenkin Saksan taloustilanne heikkeni ja vuoden toisen neljänneksen kasvu painui jopa miinukselle. Loppuvuotta kohden talouden näkymät kuitenkin hieman parantuivat. Luottamusindikaattorien lasku tasaantui ja korkokäyräkin kääntyi jälleen positiiviseksi. Pelätty taantuma ei toteutunutkaan, vaikka kasvu toki hidastui. Tätä kirjoitettaessa maailmantalouden tilanne on yhä hauras, vaikka tilastoissa onkin nähty tasaantumista.

Totuttuun tapaan keskuspankit toimivat jälleen aktiivisesti talouden piristäjinä. Sekä Euroopan että USA:n keskuspankit laskivat korkojaan ja lisäsivät arvopapereiden ostojaan vuonna 2019. Elvyttävän rahapolitiikan on mahdollistanut inflaation maltillinen taso. Myös Kiina toteutti erilaisia raha- ja finanssipoliittisia elvytystoimia. Keskuspankkien elvytys vaikutti osaltaan siihen, että osakemarkkinoiden tuotot olivat vuonna 2019 erinomaisia hidastuvasta talouskasvusta huolimatta.

Korkoympäristö

Euroalueen korkotaso on katsauskaudella säilynyt erittäin alhaisena. Lyhyet korot laskivat touko-elokuun aikana voimakkaasti nouten sitten loppuvuotta kohden. Pitkissä koroissa sen sijaan lasku oli jatkuvaa aina elokuulle, jonka jälkeen taso on noussut jääden kuitenkin selvästi alkuvuoden tason alle. Merkittävää muutosta tilanteeseen ei ole näköpiirissä johtuen euroalueen matalasta inflaatiosta.

Pankkitoiminnan korkokatteelle vallitseva lattea korkokäyrä luo haasteita maturiteettitransformaatiotulon vähäisyyden johdosta. Lisäksi regulatoriset vaateet (LCR, MREL) tuovat lisärasitetta. Lokakuun lopussa voimaanastunut EKP:n two tiering - talletuskorkojärjestelmä on kuitenkin hieman helpottanut negatiivisesta talletuskorosta tulevaa rasitetta. Myös velkainstrumenttien edulliset liikkeeseenlaskutasot tukkurahoitusmarkkinoilla ovat kompensoineet negatiivisen talletuskoron ja lattean korkokäyrän vaikutuksia.

Sijoitusmarkkinat

Vuosi 2019 oli sijoitusmarkkinoiden näkökulmasta erittäin hyvä. Lähes kaikki omaisuusluokat tuottivat positiivisesti. Alkuvuodesta nähty muutos sijoittajien riskinottohalukkuudessa lähti liikkeelle keskuspankkien rahapolitiikassa tapahtuneista muutoksista. Odotukset elvyttävän rahapolitiikan jatkumisesta nousivat merkittävästi. Vuoden aikana koettu epävarmuus kauppasodan uhkaan liittyvien riskien ja Brexit-neuvottelujen etenemisen osalta eivät kääntäneet positiivista kehitystä. Vuoden aikana pitkät korot laskivat sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa. Tämä nosti valtionlainojen tuottoja. Matalien korkojen ympäristössä sijoittajien yritysainakysyntä kasvoi ja tämä osaltaan nosti yritysainakysyntä tuottoja. Osakemarkkinoilla vuosi oli erittäin vahva. Osakekurssit nousivat kaikilla pääomamarkkinoilla.

Suomen taloustilanne

Globaalin talouden myötä, myös Suomessa talouden ennakoivat indikaattorit heikkenivät vuonna 2019. Yritysten luottamus laski kaikilla päätoimialoilla, mutta erityisesti teollisuudessa näkymät heikkenivät nopeasti. Myös kuluttajien luottamus on jatkanut laskuaan, joskin laskua edeltävä lähtötaso oli ennätysellisen korkea.

Ennakoivien indikaattorien laskusta huolimatta tilastot Suomen reaalityalouden kehityksestä pysyivät yllättävän vahvoina vuonna 2019. Talouskasvu jopa kiihtyi syksyllä ja vuoden kolmannelle neljänneksellä talous kasvoi 2,2 prosenttia vuodentakaisesta. Tilastot voivat toki edelleen revisioitua. Vienti kehittyi vielä varsin suotuisasti eikä maailmankaupan heikko vire vielä siirtynyt Suomeen. Palveluiden, erityisesti ICT-palveluiden, vienti on säilynyt hyvänä. Investoinnit sen sijaan hidastuivat selvästi viime vuodesta. Investointien kasvu jäi vaisuksi rakentamisen hidastumisen, mutta myös yritysten kone- ja laiteinvestointien vähäisyyden vuoksi.

Kotitalouksien tilanne pysyi vuonna 2019 vakaana. Vuonna 2018 nähty erinomaisen hyvä kehitys työmarkkinoilla tasaantui, mutta heikkenemistäkään ei nähty. Työttömyys pysyi suhteellisen vakaana reilussa 6,5 prosentissa ja työllisyysaste lipui hieman ylöspäin. Ansiotulojen kehitys oli suotuisaa ja matala inflaatio tuki osaltaan kotitalouksien ostovoimaa. Kotitalouksien säästämisaste kääntyi positiiviseksi useamman miinusvuoden jälkeen.

Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminta

Säästöpankkien Keskuspankki vastaa erilaisten keskitettyjen palveluiden tuottamisesta säästöpankeille. Merkittävimmät toiminnot ovat Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten jälleerahoitus ja likviditeetin hallinta, tasehallintapalvelut ja maksukorttien liikkeeseenlaskupalvelut sekä säästöpankkien maksujenvälitys- ja tilinhoitajatoiminta.

Treasury

Treasury -toiminnan painopiste vuonna 2019 oli Säästöpankkien pitkä- ja lyhytaikaisessa jälleerahoituksessa sekä ryhmän kansainvälisen tunnettuuden edistämiseksi velkaemittoinnin osalta. Lisäksi treasury panosti vuoden aikana vahvasti ryhmän kestävä kehityksen politiikan jatkokehitykseen.

Tasehallintapalvelut

Tasehallinnan toiminta painottui vuonna 2019 treasury- ja tasehallintatoiminnon järjestelmähankkeen implementointiprojektiin, joka jatkuu vuonna 2020 järjestelmätestauksena.

Maksukorttien liikkeeseenlaskupalvelut

Maksukorttien osalta kehittämisen painopiste oli korttijärjestelmien uudistamishanke, joka päättyi vuoden 2020 aikana. Tilikauden aikana Säästöpankkien Keskuspankin myöntämät korttiluotot otettiin mukaan Suomen Asiakastiedon kuluttajaluottojen kyselyjärjestelmään, eli ns. positiiviseen luottotietorekisteriin. Liittymällä kyselyjärjestelmään Säästöpankkien Keskuspankki pystyy toimimaan entistä vastuullisempaan luotonmyöntäjänä.

Maksujenvälitys

Maksuliikenteessä otettiin tilikauden aikana käyttöön SEPA-pikasiirto -palvelu, joka mahdollistaa maksamisen reaaliaikaisesti 24/7/365. Lisäksi vuoden 2019 aikana avattiin toisen maksupalveludirektiivin (PSD2) mukaisesti tili- ja maksurajapinnat.

Arvopaperipalvelut / tilinhoitajatoiminta

Arvopaperikaupankäynti- ja tilinhoitajatoiminnossa toteutettiin vuoden 2019 aikana välittäjän- ja säilyttäjän vaihto, joka mahdollistaa jatkossa arvopaperikaupankäyntipalvelun kehittämisen uudella tavalla. Tilikauden aikana on myös kehitetty ja otettu käyttöön useampia arvopaperikaupankäyntiä helpottavia ja palvelun laatua parantavia toiminnallisuuksia.

Säästöpankkien Keskuspankin tulos ja tase

Keskeiset tunnusluvut

(1 000 euroa)	12/2019	12/2018	12/2017
Liikevaihto	47 351	45 671	41 722
Korkokate	6 936	9 373	6 707
% liikevaihdosta	14,6 %	20,5 %	16,1 %
Liikevoitto	2 275	3 733	1 900
% liikevaihdosta	4,8 %	8,2 %	4,6 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	21 971	22 031	17 624
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-18 727	-17 216	-14 530
Kulu/tuotto-suhde	0,9	0,8	0,8
Taseen loppusumma	2 161 047	2 734 159	2 673 522
Oma pääoma	83 906	53 101	49 901
Oman pääoman tuotto %	2,9 %	7,1 %	4,0 %
Koko pääoman tuotto %	0,08 %	0,13 %	0,08 %
Omavaraisuusaste %	3,9 %	1,9 %	1,9 %
Vakavaraisuussuhde %	46,8%	30,9 %	31,7 %
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-969	-1 082	-1 195
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	43	39	35
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	44	38	34

Tuloskehitys (vertailutieto 1-12/2018)

SSäästöpankkien Keskuspankin liikevoitto laski tilivuoden aikana 39 prosenttia ja päättyi 2,3 miljoonaan euroon ollen 4,8 prosenttia liikevaihdosta (vertailukaudella 1-12/2018 vastaavat luvut 3,7 miljoonaa euroa ja 8,2 prosenttia).

Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnan tuotot olivat 22,0 (22,0) miljoonaa euroa. Korkokate laski 26 prosenttia ja oli 6,9 (9,4) miljoonaa euroa. Korkotuottojen määrä pieneni 11 prosenttia ollen 20,8 (23,3) miljoonaa euroa. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat korkotuotot luottolaitoksilta sekä yksityisasiakkaiden korttiluotoista. Korkokulut pienenivät prosentin päätyen 13,8 (13,9) miljoonaan euroon. Korkokulut koostuivat pääasiassa veloista luottolaitoksille sekä liikkeeseen lasketuille velkakirjoille maksetuista koroista. Korkoriskin suojaamiseksi sovelletaan käyvän arvon suojausta. Päätyneellä tilikaudella suojaus paransi korkokatetta 1,6 (1,8) miljoonaa euroa. Korkokatetta rasittivat edelleen yleinen alhainen korkotaso ja keskuspankkitalletusten negatiivinen korko. Korkokatteen laskuun vaikutti merkittävimmin Yhteenliittymän Säästöpankeille ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle myönnetyn luottokannan pieneneminen.

Nettopalkkiotuotot olivat vertailukauden tasolla ja päättyivät 10,8 (10,7) miljoonaan euroon. Tästä palkkiotuottojen osuus oli 22,3 (20,4) miljoonaa euroa ja palkkiokulujen 11,6 (9,7) miljoonaa euroa. Palkkiotuotoista vuonna 2019 merkittävimpiä olivat palkkiotuotot korttiliiketoiminnasta ja maksujenvälityksestä.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat katsauskaudella 4,2 miljoonaa euroa ja muodostuivat korttiluottoisaatavien myynnistä saadusta tuotosta, korttiliiketoimintaan liittyvistä muista tuotoista sekä Säästöpankkiryhmälle tuotettaviin palvelusopimuksiin perustuvista palveluista. Sp Keskuspankki myi katsauskaudella erääntyneitä ja

luottotappioituja korttiluottoisaatavia. Vertailukaudella liiketoiminnan muut tuotot 1,7 miljoonaa euroa muodostuivat Säästöpankkiryhmälle tuotettaviin palvelusopimuksiin perustuvista palveluista.

Tilikauden liiketoiminnan kokonaiskulut kasvoivat kokonaissuudessaan 9 prosenttia ja päättyivät 18,7 (17,2) miljoonaan euroon. Henkilöstökulut muodostuivat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 3,9 (3,7) miljoonaa euroa, jossa kasvua vertailukauteen 5 prosenttia. Kokonaisresurssien määrä tilikaudella kasvoi 11 prosenttia ollen 43 henkilötyövuotta tilikaudella 2019. Muut hallintokulut kohosivat 9 prosenttia ollen 12,4 (11,2) miljoonaa euroa. Muiden hallintokulujen merkittävin erä, 9,4 (7,6) miljoonaa euroa, on toimittajille maksetut palvelupalkkiot ulkoistetuista toiminnoista. Muut kulut, 2,1 (1,9) miljoonaa euroa, käsittävät poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä 0,5 (0,7) miljoonaa euroa sekä muut liiketoiminnan kulut. Katsauskaudella kirjattiin odotettuja luottotappioita 0,1 (0,2) miljoonaa euroa nettona. Toteutuneita luottotappioita kirjattiin 0,9 (0,8) miljoonaa euroa. Kulujen kasvuun vaikutti vertailuvuodesta kasvanut panostaminen toimintojen kehittämiseen. Kulu/tuotto-suhde säilyi samalla tasolla vertailuvuoden kanssa 0,9 (0,8).

Säästöpankkien Keskuspankin tuloverot olivat 321 tuhatta (100 tuhatta) euroa. Katsaus- ja vertailukauden alhaisen verovaikutuksen suurin syy on vahvistetuista tappioista kirjatulla laskennallisen verosaamisen muutoksella.

Tase ja rahoitus (vertailutieto 31.12.2018)

Säästöpankkien Keskuspankin taseen loppusumma laski ja oli kauden päättyessä 2 161 (2 734) miljoonaa euroa. Yhteenliittymän Säästöpankeille ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle myönnettyjen luottojen yhteismäärä supistui 25 prosenttia päätyen 1 259 (1 680) miljoonaan euroon. Säästöpankkien Keskuspankin varat ovat kä-

teisten varojen, 666 (824) miljoonaa euroa, lisäksi pääsääntöisesti sijoitettu keskuspankkirahoitukseen oikeuttaviin saamistodistuksiin 25 (30) miljoonaa euroa.

Myönnetyt, käytössä olevat, korttiluotot kasvoivat tilikauden aikana 5 prosenttia päätyen 100 (95) miljoonaan euroon ja muodostivat merkittävimmän osan lainoista ja saamisista asiakkailta. Liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä oli tilikauden lopussa 1 227 (1 452) miljoonaa euroa.

Katsauskaudella Säästöpankkien Keskuspankki on laskenut liikkeeseen Irlannin arvopaperipörssiin listatun EMTN -ohjelman alla yhteensä 165 miljoonan euron arvosta vakuudettomia seniorimuotoisia joukkovelkakirjoja.

Velat asiakkaille supistui 87 prosenttia ja muodostui valtioiden talletuksista päätyen vuoden lopussa 50 (379) miljoonaan euroon.

Vuoden lopussa Säästöpankkien Keskuspankilla oli järjestämättömiä korttiluottoasiamisia 0,9 (0,8) miljoonaa euroa, joka on 0,9 prosenttia (0,8 prosenttia) korttiluottojen saamiskannasta.

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 375 (367) miljoonaa euroa koostuvat pääosin myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Osakkeet ja oma pääoma

Säästöpankkien Keskuspankilla on yhteensä 26 674 (17 391) kappaletta osakkeita. Katsauskauden aikana toteutettiin osakeanti omistajapankeille. Osakeanti oli suuruudeltaan 28.344.531,97 euroa. Säästöpankkien Keskuspankin osakepääoma osakeannin jälkeen on 68.344.150,57 euroa. Säästöpankkien Keskuspankin hallussa ei ole omia osakkeita.

Oman pääoman määrä 31.12.2019 oli 83,9 (53,1) miljoonaa euroa ja se luetaan kokonaan ydinpääomaan. Oman pääoman muutoksen merkittävin syy on edellä mainittu osakeanti. Oman pääoman tuotto oli 2,9 % (7,1 %). Koko pääoman tuotto on 0,1 % (0,1 %).

Vakavaraisuus ja riskiasema

Vakavaraisuuden hallinta (vertailutieto 31.12.2018)

Säästöpankkien Keskuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien Keskuspankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan Pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussääntelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkoriskisiin, sijoitussalkun markkinariskisiin ja liiketoimintariskisiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien keskuspankki arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I:n ulkopuolista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuudenhallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien

yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymätasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankkien Keskuspankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksentelekykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Säästöpankkien Keskuspankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen Pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuus suunnitelma

Säästöpankkien Keskuspankin pääoman jatkuvuus suunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääoman jatkuvuus suunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuus suunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari I pääomavaateet

Säästöpankkien Keskuspankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat korttiluottoasiamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttaposiitiolle.

Omat varat ja vakavaraisuus

Säästöpankkien Keskuspankin pääomavaatimus muodostuu seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetukseen (CRR) perustuva vähimmäisvaade vakavaraisuussuhdeluvulle (8 %)
- 2,5 % luottolaitoslain mukainen kiinteä CET1 lisäpääomavaatimus,
- Ulkomaisten vastuiden maakohtaiset muuttuvat CET1 lisäpääomavaatimukset.

Suomessa makrovakaupoliittisesta päätöksenteosta vastaa Finanssivalvonnan johtokunta, joka kuulee ennen päätöstään Suomen Pankkia, valtiovarainministeriötä sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. Päätöksenteko makrovakaupoliittisten käytöstä tapahtuu neljännesvuosittain, pois lukien ns. O-SII -puskuri, kiinteistövakuudellisten luottojen vähimmäisriskipainot (CRR:n artikla 124), järjestelmäriskipuskuri ja sisäisten mallien vähimmäistappio-osuus (CRR:n artikla 164), joiden osalta päätökset on tehtävä vähintään kerran vuodessa.

Järjestelmäriskipuskuria koskeva luottolaitoslain muutos tuli voimaan 1.1.2018. Lain muutoksen seurauksena Finanssivalvonta sai käyttöönsä uuden makrovakaupoliittisen, jonka tarkoituksena on kattaa rahoitusjärjestelmän pitkäaikaisten ja suhdanteista riippumattomia riskejä. Finanssivalvonta teki päätöksen järjestelmäriskipuskurin säilyttämisestä ennallaan 28.6.2019. Säästöpankkien yhteenliittymälle yhteenliittymätasolla asetettu järjestelmäriski-

puskuri on suuruudeltaan 1 % riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä, ja puskuri tuli voimaan 1.7.2019 aiemmin tehdyn päätöksen perusteella.

Finanssivalvonnan johtokunta on 4.7. pitämässään kokouksessa päättänyt luottolaitoslain 11 luvun 6 §:ssä tarkoitettua harkinnanvaraisesta lisäpääomavaatimuksen asettamisesta Säästöpankkien yhteenliittymälle. Finanssivalvonta on määrittänyt harkinnanvaraiseksi lisäpääomavaatimukseksi LLL 11 luvun 6§:n 2 momentin 1 kohdan a) alakohdan nojalla 1,25 % kokonaisriskin määrästä. Vaatimuksen määrä perustuu EKP:n LSI-pankkeja koskevaan SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) -metodologiaan, jossa lisäpääomavaadeprosentti perustuu valvojan arvion kokonaisarvosanaan. Lisäpääomavaatimus tulee täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksessa (EU 575/2013) tarkoitettua ydinpääomalla (CET1). Pääomavaade koskee Säästöpankkien yhteenliittymää, tuli voimaan 31.3.2020 ja on voimassa enintään kolme vuotta 31.3.2023 asti. 31.12.2019 voimassa oleva harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on 0,5 % kokonaisriskin määrästä.

Säästöpankkien Keskuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosikatsauksessa on julkistettu keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkien Keskuspankin omat varat olivat yhteensä 76,4 (49,0) miljoonaa euroa, kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 17,1 (16,7) miljoonaa euroa. Ydinpääoma (CET1) muodostui koko-

naan ensisijaisesta pääomasta ja sen määrä oli 76,4 miljoonaa euroa. Oma pääoma koostuu ensisijaisista rajoituksettomista omista varoista sekä ydinpääomasta.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuussuhde oli korkealla tasolla ollen vuoden lopussa 46,8 % (30,9 %). Korkeaa vakavaraisuuslukua selittää osaltaan Finanssivalvonnan yhteenliittymälle antama poikkeuslupa, jonka mukaisesti Säästöpankkien yhteenliittymän sisäisten rahoituserien riskipainona käytetään vakavaraisuuslaskennassa 0 %.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidoituun tilinpäätökseen. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistussuosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 % riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuuihin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010). Säästöpankkiryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot erikseen tilinpäätöksen yhteydessä.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja Pilari III mukaiset vakavaraisuustiedot ovat saatavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Vakavaraisuuslaskelma

Omat varat (1 000 euroa)	2019	2018
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	83 906	53 101
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-7 477	-4 138
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	76 429	48 963
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	76 429	48 963
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2) yhteensä	76 429	48 963
Riskipainotetut erät yhteensä	163 251	158 709
josta luottoriskin osuus	121 604	120 658
josta vastuun arvonoikaisuriski (CVA)	973	2 211
josta markkinariskin osuus	2 199	1 515
josta operatiivisen riskin osuus	38 476	34 325
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	46,8	30,9
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	46,8	30,9
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	46,8	30,9
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	76 429	48 963
Pääomavaatimus yhteensä*	17 141	16 664
Pääomapuskuri	59 288	32 299

*Pääomavaatimus muodostuu lakisäätteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankkien Keskuspankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 3,4 prosenttia (1,7 %). Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin.

(1 000 euroa)	2019	2018
Ensisijainen pääoma	76 429	48 963
Vastuiden kokonaismäärä	2 252 851	2 826 302
Vähimmäisomavaraisuusaste	3,4	1,7

Kriisinratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausvirasto päätti keväällä 2017 asettaa Säästöpankkien yhteenliittymälle vaatimuksen alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärästä (MREL-vaade) ja se astui voimaan 31.12.2018. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin tai Säästöpankkien Keskuspankkiin. MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausvirasto on päättänyt, että Säästöpankkien yhteenliittymän alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärä on omien varojen vähimmäismäärä kerrottuna kahdella. Tällä hetkellä vaade on 20,79 % Säästöpankkien yhteenliittymän kokonaisriskin määrästä.

Riskiasema

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mitaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa. Säästöpankkien Keskuspankilla on liiketoiminoista riippumaton riskienvalvonta -toiminto.

Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksujenvälitys- ja tilinhoitajatoimintoja kaikille säästöpankeille, yhteenliittymän jäsenä säästöpankeille maksukorttien liikkeeseenlaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaan, jälleenrahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä Säästöpankkien Keskuspankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota. Säästöpankkien Keskuspankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla.

Vuonna 2019 Säästöpankkien Keskuspankki altistui toiminnassaan luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille sekä liiketoiminta- ja likviditeettiriskeille.

Luotto- ja vastapuoliriski

Luotto- ja vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta vastapuoliriskiä voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten pankkitalletuksista, sijoitussalkkuihin hankituista arvopapereista ja johdannaissopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Keskittymäriskillä tarkoitetaan puolestaan sitä, että Säästöpankkien Keskuspankin yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä- että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla.

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistamat liiketoiminta- ja riskistrategiat määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoimintaa ja luotonannon suuntaamista.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleenrahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmius on säilynyt hyvänä koko vuoden 2019.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Tilikaudella 2019 Säästöpankkien Keskuspankilla oli markkinariskeistä korko- ja valuuttariskiä alla kuvattuna.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon ja korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista. Säästöpankkien Keskuspankki soveltaa käyvän arvon suojausta ja käyttää koronvaihtosopimuksia korkoriskiasemansa sopeuttamiseen. Säästöpankkien Keskuspankki käyttää korkoriskinsä seuraamiseksi nykyarvo- ja tulorisikimenetelmää.

Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Säästöpankkien Keskuspankille syntyy valuuttariskiä vähäisessä määrin korttiliiketoiminnasta sekä sijoitussalkussa olevien, korttiliiketoiminnalle oleellisten Visa Inc -osakkeiden vuoksi. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten ottolainauksessa tai likviditeettisalkuissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 % -yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Säästöpankkien Keskuspankissa tunnustetaan ja dokumentoidaan tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jatkuvuussuunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Säästöpankkien Keskuspankin operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilaheluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen strategia- ja liiketoimintasuunnitelmien avulla. Arvio liiketoimintariskeistä sisältyy hallituksen hyväksymään vakavaraisuuden hallintasuunnitelmaan (ICAAP).

Luottoluokitus

S&P Global Ratings (S&P) on antanut Säästöpankkien Keskuspankille luottoluokituksen 'A-', lyhytaikainen luokitus on tasolla 'A-2'. Näkymät vakaat. Luottoluokitus ei muuttunut tilivuoden aikana ja on huhtikuulta 2017.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Säästöpankkien Keskuspankin varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään edellisen vuoden tilinpäätös, voitonjako, vastuuvapauden myöntäminen sekä valitaan hallituksen jäsenet. Päätökset Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Lisäksi hallituksen tehtävänä on tehdä päätökset merkittävimmistä Säästöpankkien Keskuspankin liiketoimintaan liittyvistä asioista sekä valita Säästöpankkien Keskuspankille toimitusjohtaja. Hallituksen tehtäviin kuuluu myös varmistaa, että Säästöpankkien Keskuspankilla on koko sen toiminnan kattava ja asiallisesti järjestetty kirjanpito, tilinpäätöskäytännöt ja taloudellinen raportointi. Lisäksi hallitus vastaa siitä, että Säästöpankkien Keskuspankilla on riittävä ja asianmukaisesti järjestetty sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin ja hallituksen työjärjestykseen. Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja hoitaa Säästöpankkien Keskuspankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Säästöpankkien Keskuspankin hallinto ja henkilöstö

Säästöpankkien Keskuspankin varsinainen yhtiökokous pidettiin 14.3.2019. Hallituksen esitys voitonjaoista hyväksyttiin. Lisäksi yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet:

Nimi	asema
Närhinen Tomi	jäsen, puheenjohtaja
Huupponen Juhani	jäsen, varapuheenjohtaja 14.3.2019 saakka
Syvänen Hannu	jäsen, varapuheenjohtaja 14.3.2019 alkaen
Ahonen Pirkko	jäsen, 14.3.2019 alkaen
Hakala Jussi	jäsen, 14.3.2019 saakka
Mangs Monika	jäsen, 14.3.2019 alkaen
Näsman Niklas	jäsen, 13.3.2019 saakka
Rinta Jarmo	jäsen
Siviranta Petri	jäsen, 14.3.2019 alkaen

Hallituksen jäsenet ovat rahoitusalan johtotehtävissä toimivia. Hallitus kokoontui tilikauden aikana yhteensä seitsemäntoista (17) kertaa. Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen puhetta johti Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtaja Tomi Närhinen.

Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtajan tehtäviä tilinpäätöskautena on hoitanut vt toimitusjohtaja Kai Brander. Hallitus nimitti 19.12.2019 Kai Branderin Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtajaksi 1.1.2020 lukien

Varsinainen yhtiökokous valitsi Säästöpankkien Keskuspankin tilintarkastajaksi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Petri Kettunen.

Säästöpankkien Keskuspankin henkilöstömäärä vahvistui laajentuneiden palveluiden ja kehityshankkeiden vaatimalla tavalla ja henkilöstön määrä kokonaisresurssiksi muutettuna tarkastelukauden päättyessä 31.12.2019 oli 43 henkilöä.

Lähipiirillä tarkoitetaan Säästöpankkien Keskuspankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja heidän perheenjäseniään. Säästöpankkien Keskuspankin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen. Säästöpankkien Keskuspankki ei, vakuudettomia korttiluottoja lukuun ottamatta, ole myöntänyt lähipiirilainoja tai sijoituksia eikä sillä ole lähipiirilukitoimia. Lähipiirille myönnetty korttiluotot on myönnetty samoin yleisin ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin.

Palkitsemisjärjestelmä

Säästöpankkien Keskuspankin henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä soveltuvin osin Hallinnointikoodi Corporate Governance -sääntöihin.

Säästöpankkien Keskuspankki noudattaa päätettäessä toimivan johdon ja henkilökunnan palkitsemisjärjestelmästä luottolaitostoimintaa koskevan lain 8. lukua palkitsemisesta. Säästöpankkien Keskuspankissa ei kuitenkaan sovelleta luottolaitoslain 8. luvun 9, 11 ja 12 §:en säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ei ylitä 50 tuhatta euroa. Muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolla ei myöskään ylitä 100 prosenttia palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteut-

tamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi. Säästöpankkien Keskuspankissa palkitsemisjärjestelmä nähdään laajana kokonaisuutena, jolla tuetaan henkilöstön motivaatiota ja työtyytyväisyyttä. Sen avulla ohjataan toimintaa kohti yhteisiä tavoitteita. Palkitsemisjärjestelmä sisältää osioita rahallisesta palkitsemisesta ja muista palkitsemisen muodoista, kuten ammatillisen osaamisen ylläpidosta ja kehittämisestä.

Palkitsemisjärjestelmä on sopusoinnussa hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa, ja toteutetaan aina Säästöpankkien Keskuspankin voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Yhtiökokous päätti 14.3.2019 hallituksen palkkioista seuraavasti:

vuosipalkkio, puheenjohtaja, 6 500 euroa*
vuosipalkkio, varapuheenjohtaja, 2 500 euroa
vuosipalkkio, jäsen, 1 000 euroa
kokouspalkkio, 500 euroa**

* Säästöpankkiryhmän nimitysvaliokunnan päätöstä seuraten, mikäli Säästöpankkiliiton toimitusjohtaja hoitaa puheenjohtajuutta, vuosipalkkiota ei makseta, sillä tehtävän katsotaan kuuluvan toimitusjohtajan tehtävänkuvaan.

** Kokouspalkkio maksetaan kustakin hallituksen varsinaisesta kokouksesta (poislukien päätökset ilman kokousta). Kokouspalkkiota ei makseta Säästöpankkiliiton toimitusjohtajalle.

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Säästöpankkien Keskuspankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella henkilökunnalle toimitusjohtaja mukaan lukien voidaan maksaa enintään 4 kuukauden palkkaa vastaava määrä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Panzilla ei ole käytössä eläke- tai muita vastaavia järjestelyitä.

Säästöpankkien Keskuspankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa Säästöpankkien Keskuspankille merkittävää taloudellista riskiä. Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään kuuluvat Säästöpankkien Keskuspankissa toimitusjohtaja sekä muut toiminnan johtamiseen ja päätöksentekoon osallistuvat henkilöt sekä riippumattomien toimintojen henkilöt.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallituneuvoston päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on Säästöpankkien Keskuspankissa noudatettu.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on saatavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Säästöpankkien Keskuspankin pankkijärjestelmä on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen. Korttien liikkeellelaskun sekä korttiluottojen myöntämiseen liittyvät tukipalvelut Säästöpankkien Keskuspankki ostaa pääosin Nets Oy:ltä ja korttien valmistamiseen ja toimittamiseen liittyvät palvelut EVRY Card Services Oy:ltä. Säästöpankkien Keskuspankki ostaa kirjanpitoa palveluita sekä Säästöpankkiliitto osk:n taloushallinnolta että Paikallispankkiin PP-Laskenta Oy:ltä, jonka osakekannan Säästöpankkiliitto

osk omistaa tasaosuuksin kolmen muun pankkiryhmän kanssa. Säästöpankkien Keskuspankki ostaa sisäisen tarkastuksen palvelut Säästöpankkiliitto osk:n sisäiseltä tarkastukselta.

Yhteiskuntavastuu

Säästöpankkien Keskuspankin tiedot yhteiskuntavastuusta sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidoituun tilinpäätökseen sekä Säästöpankkiryhmän vuosittain julkaistavaan vastuullisuusraporttiin. Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan periaatteita. Keskeiset johtamiskäytännöt on määritelty Säästöpankkiryhmän hallinnointiperiaatteissa. Säästöpankkiryhmän toiminnassa noudatetaan voimassa olevien lakien säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssiala ry:ssä vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä ja kaupankäyntiohjetta sekä Säästöpankkien yhteenliittymän hallinnointiperiaatteita samoin kuin muita yhteenliittymän sisäisiä ohjeita. Hallinnointiperiaatteissa määritellään myös Säästöpankkiryhmän yhteiskuntavastuu. Hallinnointiperiaatteissa määritelty yhteiskuntavastuu pitää sisällään taloudellisen vastuun, sosiaalisen vastuun, yhteisön hyvinvoinnin edistämisen sekä ympäristövastuun. Lisätietoja Säästöpankkiryhmän vastuullisuudesta sekä Säästöpankkiryhmän vuosittain julkaistava vastuullisuusraportti löytyy sivulta www.saastopankki.fi.

Olennot tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkien Keskuspankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Vuoden 2020 näkymät

Toimintaympäristön näkymät

Vuoden 2019 lopulla taantumapelot väistyivät, kun talouden ennakoivissa indikaattoreissa nähtiin tasaantumista. Maailmantalouden tilanne on toki edelleen epävarma, vaikka taantumalta todennäköisesti vältytään. Vuodelle 2020 odotetaan talouden elpymistä, mutta se jäänee hitaaksi. Maailmantalouden odotetaan kasvavan hieman yli 3,0 prosentin vauhtia.

Poliittinen epävarmuus pitää pintansa vuonna 2020. Tutut teemat, Brexit ja kauppasota, pysyvät edelleen agendalla, vaikka niiden ympärillä velloneeseen epävarmuuteen saatiinkin hieman liennytystä loppuvuonna 2019. Iso-Britannia todennäköisesti eroaa EU:sta tammikuun lopulla, mutta sen jälkeen vaikeat neuvottelut tulevasta suhteesta vasta alkavat. Kauppasodan osalta USA:n ja Kiinan välille saatiin osittainen sopu vuoden 2019 lopulla, mutta se ei poista kaikkia jännitteitä ja tullit ovat edelleen selvästi korkeammalla kuin ennen kauppasodan syttymistä. Myös tilanteen uudelleenjärjestyminen on varsin mahdollista. Lisäksi USA:n presidentinvaalit loppuvuonna 2020 tuovat omat jännitteensä poliittiselle rintamalle.

Yhdysvaltojen talouskasvun odotetaan hieman hidastuvan vuonna 2020 vajaan kahteen prosenttiin. Presidentti Trumpin verokevennykset tukivat taloutta vielä vuonna 2019, mutta niiden vaikutus alkaa hiipua. Työmarkkinoiden tilanne USA:ssa on erittäin vahva ja työttömyys on matalimmalla tasollaan vuosikymmeniin. Myös kuluttajien luottamus on hyvällä tasolla.

Euroalueen näkymiä heikentää talousmahti Saksan epävarma tilanne. Ranskan näkymät ovat sen sijaan suotuisimmat. Mahdollisia riskejä on kauppapoliittiset kiistat ja mahdolliset autotullit USA:n kanssa. Euroopan keskuspankin pääjohtaja vaihtui

vuonna 2019 ja uuden pääjohtajan aikeena on tarkistaa keskuspankin rahapolitiittista strategiaa vuoden 2020 aikana. Suuria muutoksia tuskin nähdään, mutta jotain uusia linjavetoja rahapolitiikassa voi tapahtua.

Kiinassa kasvu on hidastumassa noin 6 prosenttiin vuonna 2020. Virallisten kasvulukujen luotettavuus on kyseenalaista, mutta myös monet muut tekijät viittaavat kasvun hidastumiseen. Mitään jyrkkää hidastumista tuskin kuitenkaan nähdään, sillä Kiinan keskusjohtovetoinen talous on herkkä elvyttämään sekä raha- että finanssipoliittisin keinoin, mikäli talous hidastuu odotuksia enemmän.

Vaikka Suomen talous pysyi yllättävän immuunina maailmantalouden heikkoudelle vuonna 2019, on odotettavaa, että jälkisyklisesti Suomen talouskasvu hidastuu vuonna 2020. Erittäin vienti ja investoinnit kärsivät maailmankaupan kasvun hidastumisesta ja yleisestä epävarmuudesta. Sen sijaan yksityinen kulutus pitää pintansa monen tekijän tukiessa kotitalouksia: työmarkkinoiden tilanne pysyy vakaana, ansiotasot nousivat inflaatiot enemmän ja matala korkotaso tukee edelleen velallisia kotitalouksia.

Vuonna 2019 Suomen talouskasvun odotetaan olevan noin 1,5 prosenttia ja vuonna 2020 kasvu hidastuu noin yhteen prosenttiin. Tämä on hitaampaa kasvua kuin mitä viime vuosina on nähty, mutta lähellä Suomen potentiaalista kasvua.

Suurimmat riskit Suomen taloudelle tulevat kansainvälisestä taloudesta. Mikäli odotukset maailmantalouden toipumisesta jäävät toteutumatta, heikentää se myös Suomen kasvunäkymiä. Oman epävarmuutensa Suomen näkymiin tuo rauhaton työmarkkinatilanne, josta saatiinkin jo esimakua vuoden 2019 loppuvuoden lakkojen osalta.

Liiketoiminnan näkymät

Markkinakorkojen matala taso haastaa tuloksentekoa edelleen vuonna 2020. Matala korkotaso ei kuitenkaan vaaranna Säästöpankkien Keskuspankin tuloksentekoa tai vakavaraisuutta.

Vuonna 2020 Säästöpankkien Keskuspankin toiminnan pääpaino on tukea ja varmistaa osana Säästöpankkikeskusta Säästöpankkiryhmän strategian toteuttamista.

Säästöpankkien Keskuspankin tuloksen ennakkoidaan muodostuvan voitolliseksi vuonna 2020.

Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käytöstä

Säästöpankkien Keskuspankin jakokelpoiset varat ovat 14.641.293,61 euroa.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 1.953.565,93 euroa kirjataan kertyneisiin voittovaroihin, eikä osinkoa jaeta.

Lisätietoja

Lisätietoja antaa toimitusjohtaja Kai Brander
kai.brandner@saastopankki.fi
puh. +358 5038 48220

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkien Keskuspankin kotisivuilta www.spkeskuspankki.fi

Säästöpankkiryhmän vastaavat tiedot ovat saatavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, kaupankäynnin nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut, poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

Kulu-tuottosuhde:

Liiketoiminnan kulut yhteensä

Liiketoiminnan tuotot yhteensä

Oman pääoman tuotto (ROE), %:

Tilikauden tulos * 100

Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA), %:

Tilikauden tulos * 100

Taseen loppusumma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste, %:

Oma pääoma * 100

Taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde, %:

Omat varat yhteensä * 100

Riskipainotetut erät yhteensä

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tule-vaan taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin IFRS-normistossa määritely tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole käytössä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka eivät olisi johdettavissa tilinpäätöksen tiedoista, eikä esitetyissä tunnusluvuissa ole tapahtunut muutoksia.

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N IFRS-TILINPÄÄTÖS

1.1.-31.12.2019

Tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	1-12/2019	1-12/2018
Korkotuotot		20 758	23 289
Korkokulut		-13 822	-13 917
Korkokate	6	6 936	9 373
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	7	10 781	10 723
Kaupankäynnin nettotuotot	8	41	219
Liiketoiminnan muut tuotot	10	4 213	1 717
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		21 971	22 031
Henkilöstökulut	11	-3 908	-3 708
Liiketoiminnan muut kulut	12	-14 282	-12 845
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	13	-536	-663
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-18 727	-17 216
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	14	-969	-1 082
Liikevoitto		2 275	3 733
Tuloverot	15	-321	-100
TILIKAUDEN TULOS		1 954	3 633

Laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2019	1-12/2018
TILIKAUDEN TULOS	1 954	3 633
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	633	237
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	-127	-47
Yhteensä	506	190
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	2 460	3 823

Tase

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2019	31.12.2018
VARAT			
Käteiset varat	17	666 315	823 612
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	18	1 346 030	1 760 168
Lainat ja saamiset asiakkailta	18	101 390	95 278
Johdannaiset	19	1 248	2 689
Sijoitusomaisuus	20	28 953	37 811
Aineelliset hyödykkeet	21	225	222
Aineettomat hyödykkeet	22	6 814	3 113
Versaamiset	23	1 052	1 381
Muut varat	24	9 020	9 885
VARAT YHTEENSÄ		2 161 047	2 734 159
VELAT JA OMA PÄÄOMA			
Velat			
Velat luottolaitoksille	25	788 232	840 107
Velat asiakkaille	25	50 040	379 253
Johdannaiset	19	1 090	282
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	26	1 226 901	1 451 558
Verovelat	23	230	111
Varaukset ja muut velat	27	10 649	9 746
Velat yhteensä		2 077 141	2 681 057
Oma pääoma			
Osakepääoma		68 344	40 000
Rahastot		19 920	19 414
Kertyneet voittovarot		-4 359	-6 312
Oma pääoma yhteensä	28	83 906	53 101
VELAT JA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		2 161 047	2 734 159

Rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2019	1-12/2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	1 954	3 633
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	1 462	1 576
Laskennallisen veron muutos	321	100
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	3 737	5 309
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	417 067	-376 470
Lainat ja saamiset asiakkailta	-6 235	-3 417
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	8 391	-3 189
Sijoitusomaisuus, jaksotettuun hankintamenoon	229	322
Muut varat	865	50 048
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-603 285	57 554
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat		
Velat luottolaitoksille	-51 875	26 610
Velat asiakkaille	-329 213	115 998
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	-223 089	-82 872
Muut velat	892	-2 182
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-179 232	-269 841
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-4 271	-2 196
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	19	35
Investointien rahavirta yhteensä	-4 252	-2 162
Rahoituksen rahavirta		
Osakepääoman lisäykset	28 345	-
Rahoituksen rahavirta yhteensä	28 345	-
Rahavarojen muutos	-155 139	-272 003
Rahavarat tilikauden alussa	835 272	1 107 275
Rahavarat tilikauden lopussa	680 133	835 272
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:		
Käteiset varat	666 315	823 612
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	13 818	11 660
Rahavarat yhteensä	680 133	835 272
Saadut korot	21 812	22 259
Maksetut korot	13 877	13 844

Oman pääoman muutokset

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Sijoitetun va- paan oman pää- oman rahasto	Käyvän ar- von rahasto	Rahastot yhteensä	Voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018	40 000	19 000	224	19 224	-9 946	49 278
Laaja tulos						
Tilikauden voitto					3 633	3 633
Muut laajan tuloksen erät			190	190		190
Laaja tulos yhteensä			190	190	3 633	3 823
Oma pääoma yhteensä 31.12.2017	40 000	19 000	414	19 414	-6 312	53 101
Oma pääoma 1.1.2018	40 000	19 000	414	19 414	-6 312	53 101
Laaja tulos						
Tilikauden voitto					1 954	1 954
Muut laajan tuloksen erät			506	506		506
Laaja tulos yhteensä			506	506	1 954	2 460
Liiketoimet omistajien kanssa						
Uusmerkintä	28 345					28 345
Oma pääoma yhteensä 31.12.2019	68 344	19 000	920	19 920	-4 359	83 906

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1. TIETOJA RAPORTOIVASTA YHTIÖSTÄ JA KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj (jäljempänä Säästöpankkien Keskuspankki) on suomalaisten säästöpankkien omistama pankki, jonka ensisijaisena tehtävänä on hoitaa säästöpankkien ja Säästöpankkiryhmän erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Keskusluottolaitospalvelut keskittyvät maksuliike- ja tilinhoitajapalveluihin sekä yhteenliittymän jäsenpankeille tarjottaviin maksukorttien liikkeellelaskupalveluihin sekä likviditeetin hallintaan, jälleenrahoitukseen ja tasehallintaan liittyviin palveluihin. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen merkittävät omistajat ovat yhteenliittymään kuuluvat 20 Säästöpankkia sekä yksi yhteenliittymän ulkopuolinen säästöpankki.

Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös "Ryhmä" tai "Yhteenliittymä") on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytä- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta.

Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuote- ja palveluyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Koti Oy ovat ryhmän merkittävimmät tuote- ja palveluyhtiöt.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto Osk, 20 Säästöpankkia, Säästöpank-

kien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä Säästöpankkipalvelut Oy ja edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:illa ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös, johon myös Säästöpankkien Keskuspankki yhdistetään yhteenliittymäpankkien omistussuuden suhteessa. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta, johon myös Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu.

Säästöpankkien Keskuspankin kotipaikka on Helsinki, kotivaltio Suomi ja sen rekisteröity osoite on Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki. Jäljennös Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätöksestä on saatavissa internet osoitteesta www.spkeskuspankki.fi tai Säästöpankkien Keskuspankin toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Vastaavasti Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen jäljennös on saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus on 4. helmikuuta 2020 hyväksynyt Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätöksen ajalta 1.1.-31.12.2019 ja tilinpäätös asetetaan yhtiökokouksen 2020 vahvistettavaksi. Yhtiökokouksella on mahdollisuus vahvistaa tilinpäätös tai jättää se vahvistamatta.

LIITE 2. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1. Yleistä

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteisiin liittymään ja talletuspankkien yhteenliittymälain sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ja virheitä käsittelevän IAS 8 -standardin periaatteiden mukaisesti Säästöpankkiliitto osk:n hallitus vahvistaa sellaiset sovellettavat tilinpäätösperiaatteet, joihin ei ole saatavissa ohjausta kansainvälisistä tilinpäätösstandardeista.

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös laaditaan euroina, joka on pankin kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta.

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat on muutettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvotuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi "Kaupankäynnin nettotuoto" - erän alle.

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös on laadittu alkupe räisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja, sekä suojauskoh teita käyvän arvon suojauksessa (suojatun riskin osalta), jotka on arvostettu käypään arvoon.

Varat ja velat netotetaan ainoastaan, kun Säästöpankkien Kes kuspankilla ja vastapuolella on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus netottaa summia ja se aikoo joko netottaa tase -saldot tai realisoida omaisuuserän sekä suorittaa velan samanaikaisesti.

2. Rahoitusinstrumentit

2.1 Rahoitusvarat ja -velat

Säästöpankkien Keskuspankki soveltaa rahoitusinstrumenttien kirjaamiseen ja arvostamiseen IFRS 9 Rahoitusinstrumentit stan dardia. Luokittelu taseessa on riippumaton IFRS 9:n mukaisista ryhmistä. Samalle riville taseeseen kirjatuille varoille ja veloille voidaan näin ollen soveltaa eri arvostusperusteita. Taseeseen kir jattujen rahoitusvarojen ja -velkojen jako arvostusluokkiin esite- tään liitteessä 16.

2.1.1 Alkuperäinen kirjaaminen

Rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluva erä kirjataan taseeseen silloin ja vain silloin, kun yhteisöstä tulee instrumentin sopi musehtojen osapuoli. Rahoitusvarojen selvityspäiväkäytännön mukaisesti Säästöpankkien Keskuspankissa tällaiset ostot ja myynnit merkitään taseeseen tai kirjataan pois taseesta kaupantekopäivän mukaisesti.

Alkuperäisen arvostamisen yhteydessä rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä arvostetaan käypään arvoon, ja jos ky seessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatta va rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta vä littömästi johtuvat transaktiomenot. Myöhemmillä kausilla tran-

saktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan korkotuotoksi- tai kuluk si, osana rahoitusvaran tai -velan efektiivistä korkoa.

2.1.2 Rahoitusvarojen luokittelu ja luokittelun määrittely

Säästöpankkien Keskuspankki luokittelee rahoitusvarat myö hempää arvostamista varten seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettu hankintameno
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat.

Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä perustuen liiketoimintamalliin, jolla sitä rahoitusvarojen ryhmää, johon rahoitusvara kuuluu, hallinnoidaan sekä siihen, ovatko so pimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

LIIKETOIMINTAMALLIN ARVIOINTI

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka Säästöpankkien Keskuspankki hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen kerryttä miseksi. Toisin sanoen liiketoimintamalli ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai näistä molemmista. Jos rahavirrat realisoituvat tavalla, joka poikkeaa liiketoimintamallin arviointi- ajankohtana olleista odotuksista, tästä ei aiheudu y tilinpäätök seen aiempia kausia koskevaa virhettä eikä se myöskään muuta jäljellä olevien kyseisen liiketoimintamallin mukaisesti pidettä vien rahoitusvarojen luokittelua.

RAHAVIRTAOMINAISUUKSIEN ARVIOINTI

Rahavirtaominaisuuksilla tarkoitetaan rahoitusvaran sopimuksen mukaisten rahavirtojen luonnetta.

Rahavirtakriteereitä arvioidessa käydään läpi, ovatko sopimuk seen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä ole van pääomamäärän koron maksua, esim. korko sisältää vain korvauksen rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista lainaamiselle tyypillisistä riskeistä. Mikäli sopimusehdot sisältävät sellaisia tekijöitä, joita ei voida pitää lainaamiselle tyypillisinä ehtoina, luokitellaan rahoitusvara käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

JAKSOTETTU HANKINTAMENO

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankinta menoon, jos molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen lii ketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusva rojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen ke räämiseksi ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yk sinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

KÄYPÄÄN ARVOON MUIDEN LAAJAN TULO KSEN KAUTTA ARVOSTETTAVAT

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on arvostettava käypään arvoon

muiden laajan tuloksen erien kautta, jos molemmat seuraavat ehdot täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja, että myymällä rahoitusvaroja ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Velkainstrumenttien osalta arvostus kirjanpidossa tehdään käypään arvoon ja arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla ja odotettavissa olevalla luottotappiolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan.

Rahoitusvarasta luovuttaessa tai myydessä saatu voitto tai tappio käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettaessa kirjataan velkainstrumenttien osalta tulosvaikutteisesti.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä Säästöpankkiryhmä voi tehdä peruuttamattoman valinnan jonka mukaan oman pääoman ehtoisten sijoituksen myöhemmät käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Valinta tehdään instrumentikohtaisesti. Tällaiset sijoitukset arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoista sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun oikeus maksuun saadaan, osakkeesta saatavat pääomanpalautukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta käyvän arvon rahastoon kertynyttä realisoitumatonta voittoa tai tappiota ei siirretä tulosvaikutteiseksi missään vaiheessa vaan siirto tehdään oman pääoman sisällä edellisten tilikausien voittovaroihin.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVARAT

Kaikki sellaiset erät, jotka eivät ole jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia, kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Rahoitusvara voidaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kuitenkin nimenomaisesti luokitella peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, jos näin toimimalla poistetaan arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvä epäjohtonmukaisuus tai vähennetään merkittävästi tällaista epäjohtonmukaisuutta, joka muutoin aiheutuisi varojen tai velkojen arvostamisesta tai niistä johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamisesta erilaisilla perusteilla

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellaan myös sellaiset vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, joissa kassavirtakriteerien ei voida katsoa täyttyvän. Rahavirtakriteerit arvioidaan Säästöpankkien Keskuspankissa instrumentikohtaisesti, sen määrittämiseksi onko kyseisen erän sopimusehdoissa määritettynä tiettyinä ajankohtina toistuvia rahavirtoja, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan koron maksua.

RAHOITUSVAROJEN LUOKITTELUN MUUTOKSET

Rahoitusvara kirjataan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä johonkin kolmesta arvostusluokasta. Vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten uudelleen luokittelu tehdään vain ja ainoastaan silloin, kun Säästöpankkien Keskuspankissa muutetaan rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettuja liiketoimintamalleja. Tällaisten muutosten odotetaan olevan Säästöpankkien Keskuspankissa erittäin harvinaisia, eikä Säästöpankkien Keskuspankki ole tehnyt uudelleenluokitteluja kuluneella tilikaudella.

SOPIMUKSEEN PERUSTUVIEN RAHAVIRTOJEN MUUTTU-MINEN

Kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen, tai niihin tehdään muutoin muutoksia ja tämä uudelleen neuvottelu tai muutosten tekeminen ei johda kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamiseen pois taseesta IFRS 9:n mukaisesti, Säästöpankkien Keskuspankin on laskettava rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräinen kirjanpitoarvo uudelleen ja kirjattava tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio tulosvaikutteisesti.

2.1.3 Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaraan kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai mikäli erä siirretään toiselle osapuolelle näin täyttäen taseesta poiskirjaamisen edellytykset.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on siirretty toiselle osapuolelle siinä ja vain siinä tapauksessa, että Säästöpankkien Keskuspankki joko:

- siirtää sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen toiselle osapuolelle; tai
- pitää itsellään sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen mutta ottaa vastataksien sopimukseen perustuvan velvollisuuden maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle "läpikulku"-järjestelyllä. Sopimusta voidaan pitää "läpikulku"-järjestelynä kun:
 - Velvollisuutta maksaa lopulliselle saajalle ei ole, mikäli ei saada kerättyä vastaavia määriä alkuperäisestä omaisuuserästä
 - Alkuperäisen omaisuuserän myynti tai panttaaminen on siirtosopimuksella estetty

Siirrettäessä rahoitusvaroihin kuuluva erä toiselle osapuolelle, taseesta poiskirjaamisen edellytykset täyttyvät vain kun:

- Omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut on siirretty toiselle osapuolelle; tai
- Omistamiseen liittyviä merkittäviä riskejä ja etuja ei ole siirretty toiselle osapuolelle tai pitänyt näitä itsellään, mutta määräysvalta on siirretty.

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta silloin ja vain silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, toisin sanoen peruutettu, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos jo lainanottajana ja lainanantajana olevien osapuolten välillä vaihdetaan vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena ja uuden rahoitusvelan kirjaamisena. Ero kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen välillä kirjataan tulosvaikutteisesti.

2.2. Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien

osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokurssia. Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määriteltä:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

2.3 Arvon alentuminen

Säästöpankkien Keskuspankki määrittää arvon alentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin.

Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä laskeaan ja kirjataan rahoitusvaroilta, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jakotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaus sopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevan luottotappion määrittämiseksi rahoitusvarat luokitellaan vaiheisiin 1, 2 tai 3 sen perusteella, onko rahoitusvaran luottoriski kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamispäivän ja raportointipäivän välillä. Vaiheeseen 1 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi, vaiheeseen 2 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi ja vaiheeseen 3 rahoitusvarat, joiden katsotaan olevan arvoltaan alentuneita.

Säästöpankkien Keskuspankissa odotettavissa olevien luottotappioiden (Expected Credit Loss eli ECL) laskenta tehdään vähäriskisille luotoille Loss Rate -mallilla ($ECL = Loss\ Rate * EAD$). Vähäriskisiä vastapuolia ovat julkisen sektori ja rahoituslaitokset. Muille luotoille ja arvopapereille laskenta tehdään PD/LGD -mallilla ($ECL = PD * LGD * EAD$).

Loss Rate -mallin komponentit:

- Loss rate % eli laskennassa käytetään vastapuolille omia vakioituja prosentteja. Määräytyy vastapuolen sektorikoodin perusteella.
- EAD eli vastuun määrä on vuositason keskiarvo, joka tulevien lyhennysten vuoksi on yleensä pienempi kuin sopimuksen saldo.

PD/LGD -mallissa käytettävät komponentit:

- PD % (Probability of Default) eli maksuhäiriötodennäköisyys perustuu ulkoisiin ja sisäisiin luottoluokituksiin.
- LGD % (Loss Given Default) eli arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä huomioi sopimuksen käytettävissä olevat vakuudet.
- EAD (Exposure At Default) eli vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä. Määrässä huomioidaan sopimus- ja vuositason lyhennykset ja ennenaikaiset takaisinmaksut niille tuotteille, joille ennenaikainen takaisinmaksu on mallinnettu. Taseen ulkopuolisten erien katsotaan pysyvän vakiona sopimuksen elinkaaren loppuun asti. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa täysimääräisenä.

Vaihe 1: 12-kuukauden ECL

- Jos luottoriski ei ole luoton myöntämisen jälkeen merkittävästi kasvanut, lasketaan odotettavissa olevat luottotappiot maksukyvyttömyystilaan joutumattomista saamisista perustuen 12 kuukauden odotettavissa olevaan luottotappioon. Odotettavissa olevaksi luottotappioksi kirjataan tällöin se osuus saamisen koko voimassaoloajalta odotettavissa olevista luottotappioista, joka aiheutuu laiminlyöntitapahtumista, jotka ovat mahdollisia 12 kuukauden kuluessa raportointipäivästä.

Vaihe 2: Elinkaaren aikainen ECL - ei vakavia maksuhäiriöitä

- Jos luottoriski on luoton myöntämisen jälkeen kasvanut merkittävästi, arvonalentumiset lasketaan maksukyvyttömyystilaan joutumattomista saamisista perustuen luoton elinkaaren aikana odotettavissa olevaan luottotappioon. Odotettavissa olevaksi luottotappioksi kirjataan tällöin se osuus saamisen koko voimassaoloajalta odotettavissa olevista luottotappioista, joka aiheutuu kaikista mahdollisista laiminlyöntitapahtumista saamisen odotettavissa olevana voimassaoloaikana.

Vaihe 3: Elinkaaren aikainen ECL - vakavia maksuhäiriöitä

- Jos sopimukselle tulee vakavia häiriöitä, arvonalentumiset kirjataan perustuen luoton elinkaaren aikana odotettavissa olevaan luottotappioon. Vaiheeseen 3 kuuluvat saamiset, joihin liittyy yksi tai useampi toteutunut haitallinen rahavirtoihin vaikuttava tapahtuma.

Toteutunut tappio: Vähennetään taseesta eikä tappioksi kirjattu osuus luotosta tule enää mukaan odotettujen tappioiden laskentaan.

Arvioitaessa luottoriskin mahdollista muutosta otetaan huomioon kaikki asiaan kuuluvat ja käytettävissä olevat tiedot jotka ovat saatavilla ilman kohtuutonta työpanosta ja kustannuksia. Sopimuksen luottoriski on kasvanut merkittävästi (sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2) kun sopimuksella on mm. yli 30 päivän maksuviive, sopimuksen PD kasvaa joko 2,50 -kertaiseksi tai 10 %-yksikköä tai sopimukselle on tehty lainanhoitojousto (performing). Sopimus siirtyy vaiheeseen 3 kun sopimuksella on havaittu vakavia maksuhäiriöitä eli sopimuksen tai asiakkaan luottoluokka on D, sopimuksella on yli 90 päivän maksuviive, so-

pimukselle on tehty (non performing) lainanhoitojousto tai sopimukselle on hakemushetkellä kirjattu lainanhoitojoustomerkitä. ECL-laskennassa käytetään samaa maksukyvyttömyyden (default) määritelmää, joka Säästöpankkien Keskuspankissa on käytössä luotonantosäännöissä. Sopimus voi palautua parempaan vaiheeseen täytettyään kyseisen vaiheen kriteerit Säästöpankkien Keskuspankin määrittämän ajan (ns. Probation period).

Laskennassa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla sopimukselle laskettava odotettavissa oleva luottotappio. Efektiviisena korkona pidetään sopimuksen korkoa ja se lasketaan vaiheissa 1 ja 2 bruttokirjanpitoarvolle ja vaiheessa 3 alentuneelle kirjatulle arvolle raportointipäivälle.

Laskennassa käytettävät skenaariot:

Jokaiselle sopimukselle lasketaan neljä eri skenaariota Säästöpankkiryhmän pääekonomistin luomien talouden tilojen avulla. Skenaariot ovat perusskenaario 50%, lievä taantuma 8%, syvä taantuma 2% ja optimistinen skenaario 40%. Näistä lasketaan kirjanpitoon siirrettävä määrä painottamalla eri skenaarioita painokertoimilla.

Odotetut luottotappiot kirjataan arvonalentumisina tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista. Samaan tuloslaskelman erään kirjataan myös lopulliset luottotappiot.

2.4 Suojauslaskenta ja johdannaissopimukset

Yleisen suojauslaskennan piirissä olevien suojaussuhteiden (käyvän arvon suojaus) osalta Säästöpankkien Keskuspankki soveltaa IFRS 9:n standardia.

Johdannaissopimukset arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon sopimuksen solmimisesta lähtien ja arvonnmuutokset kirjataan taseeseen ja tuloslaskelmaan tai muihin laajan tuloksen eriin.

Säästöpankkien Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoinen antolainaus Säästöpankeille sekä kiinteäkorkoinen liikkeeseen laskettu velkakirja

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuon. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Suojauslaskennan aloittamisen hetkeltä dokumentoidaan suojaattavan kohteen ja suojaavan johdannaisten suojaussuhde, kuten myös riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategia. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan jatkuvalla periaatteella kuitenkin aina vähintään raportointihetkiltä.

3. Vuokrasopimukset

Säästöpankkien Keskuspankki vuokralle ottajana

Sopimuksen syntymisajankohtana ja sopimuksen ehtojen muuttuessa Säästöpankkien Keskuspankki arvioi sisältyykö sopimukseen vuokrasopimus. Arviointi tehdään sopimuksen jokaiselle erilliselle vuokrasopimuskomponentille. Sopimus on vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan käyttöajaksi ja tiettyä vastiketta vastaan. Sopimus antaa määräysvallan mikäli:

- Sopimuksella on identifioitu ja erillinen/itsenäinen omaisuuserä.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus omaisuuserän käytöstä koko käyttöaikana koituvaa taloudellista hyötyä kaikilta olennaisilta osin.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus ohjata omaisuuserän käyttötapaa ja -tarkoitusta.

Sopimuksen alkamishetkellä vuokrasopimusvelka on vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista sekä muuttuvista vuokrasta, jotka riippuvat indeksistä. Vuokrasopimusvelka arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Vuokrasopimusvelan määrä uudelleen arvioidaan, mikäli tulevat vuokravastikkeet muuttuvat perustuen sopimuksella määriteltyyn indeksi- tai hinnanmuutokseen, vuokra-aika tai jäännösarvotakuun määrä muuttuu tai, jos sopimuksen ostooptio päätetään käyttää. Mikäli vuokrasopimusvelan määrä oikaistaan uudelleenarvioinnin yhteydessä, tehdään vastaavan suuruinen oikaisu myös käyttöoikeusomaisuuserään.

Vuokra-aika alkaa vuokrasopimuksella määriteltynä aloitusajankohtana. Vuokrasopimuksen päättymisajankohta on sopimuksen mukainen päättymisajankohta. Vuokra-aika arvioidaan uudelleen, jos käytetään sopimuksen jatkamisoptio eri tavalla kuin alun perin arvioitu. Mikäli vuokrasopimus on toistaiseksi voimassa oleva, on päättymisajankohta sopimuksen mukainen aikaisin mahdollinen irtisanomisajankohta. Diskonttokorkona käytetään korkoa, jolla Säästöpankkien Keskuspankki antaa rahoitusta Säästöpankkiryhmän pankeille.

Käyttöoikeusomaisuuden arvo sopimuksen alkamishetkellä on vuokrasopimusvelka lisättyinä vuokranantajalle suoritettua maksut alkamispäivään mennessä, arvion mukaiset ennallistamismenot vuokratuoden lopussa sekä alkuvaiheen välittömät menot. Käyttöoikeuserä arvostetaan myöhemmin hankintamenuon ja siitä kirjataan poistot vuokratuoden mukaan. Säästöpankkien Keskuspankki kirjaa vuokrasopimuksista käyttöoikeusomaisuuserän erään "Aineelliset hyödykkeet" ja velan erään "Varaukset ja muut velat".

Lyhytaikaiset vuokrasopimukset ja arvoltaan vähäiset omaisuuserät

IFRS 16 standardi sisältää kaksi kirjaamista ja arvostamista koskevaa helpotusta. Säästöpankkien Keskuspankki on valinnut, ettei enintään 12 kuukauden vuokrasopimuksia eikä arvoltaan korkeintaan 5000 euron olevia omaisuuseriä kirjata käyttöoikeusomaisuudeksi eikä niiden perusteella kirjata vuokrasopimusvelkaa. Säästöpankkien Keskuspankki kirjaa nämä lyhytaikaiset vuokrasopimukset sekä arvoltaan vähäiset omaisuuserät kuluksi vuokra-aikana.

Säästöpankkien Keskuspankki vuokranantajana

Säästöpankkien Keskuspankki ei toimi vuokralleantajana.

Vuokrasopimukset vertailukaudella 31.12.2018

Vuokrasopimus on sopimus, jonka mukaan vuokralle antaja antaa vuokralle ottajalle oikeuden käyttää omaisuuserää sovitun ajan maksua tai toistuvia maksuja vastaan. Vuokrasopimukset luokitellaan sopimuksen syntymisajankohtana rahoitusleasingsopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi liiketoimen tosiasiallisen sisällön mukaan. Vuokrasopimus on rahoitusleasingsopimus, mikäli se siirtää vuokralle ottajalle olennaisilta osin omistamiselle ominaiset riskit ja edut. Muutoin se on muu vuokrasopimus.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole rahoitusleasingsopimuksella vuokralle otettuja omaisuuseriä. Muulla vuokrasopimuksella vuokralle otettujen hyödykkeiden vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluiksi tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa tuloslaskelman erään liiketoiminnan muut kulut. Säästöpankkien Keskuspankki on vuokralle ottajana mm. kannettavista tietokoneista.

4. Työsuhde-etuudet

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet. IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardi määrää työsuhde-etuuksien kirjanpitokäsittelyn.

Lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia ovat esimerkiksi palkat ja luontaisedut, vuosilomat ja tulospalkkiot. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet odotetaan maksettavan kokonaisuudessaan 12 kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät suorittavat asianomaisen työn.

Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä Säästöpankkien Keskuspankki maksaa kiinteitä eläkevakuutusmaksuja eläkevakuutusyhtiöille eikä Säästöpankkien Keskuspankilla tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta lisämaksujen suorittamiseen, jos eläkevakuutusyhtiö ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TyEL). Ulkopuolinen eläkevakuutusyhtiö vastaa tästä eläketurvasta Säästöpankkien Keskuspankissa.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet perustuvat pitkäaikaiseen työsuhteeseen. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi palkallinen loma, palkkio tai lahja, joka myönnetään palveluvuosien kertymän perusteella. Työsuhde-etuudet kirjataan tuloslaskelman erään Henkilöstökulut.

5. Aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke on yksilöitävissä oleva omaisuuserä, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Säästöpankkien Keskuspankin aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa ulkoisilta toimijoilta ostetut tietokoneohjelmistot ja ohjelmistolisenssit.

Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yhteisön hyväksi ja omaisuuserän hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Vastainen taloudellinen hyöty saattaa sisältää palvelujen tai tavaroiden myyntituottoja, kustannussäästöjä tai muuta hyötyä, joka syntyy Säästöpankkien Keskuspankin käyttäessä omaisuuserää.

Alkuperäinen arvostaminen tapahtuu hankintameno. Hankintameno käsittää ostohinnan sisältäen kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Hankintameno ei lueta hyödykkeen käytöstä ja henkilökunnan koulutuksesta aiheutuneita menoja eikä hallinnon menoja ja muita yhteisiä yleismenoja.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineeton hyödyke kirjataan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno. Poistot kirjataan tasapoistoina kuluksi kunkin aineettoman hyödykkeen tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vuosittain.

Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Ulkoisilta toimijoilta ostetut tietojärjestelmät 3-5 vuotta

Muut aineettomat hyödykkeet 5 vuotta

Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseen "Aineettomat hyödykkeet" -erään. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelman erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

6. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Säästöpankkien Keskuspankin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat koneet ja kalusto. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan kaikista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno. Hankintameno sisällytetään kaikki menot, jotka välittömästi aiheutuvat hyödykkeen hankinnasta. Hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioidua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Koneet ja kalusto 3-5 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Myyntivoitto tai -tappio määräytyy myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintameno erotuksena

7. Verot

Tuloveroihin kirjataan tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verot lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen vero arvostetaan IAS 12 standardin perusteella ja niillä tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla, joita sovelletaan silloin, kun laskennallisen veron odotetaan muuttuvan tuloveroksi. Verokantojen muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos kirjataan tuloslaskelmaan tai muihin laajan tuloksen eriin, jos vero oli kirjattu sinne aikaisemmillä tilikausilla.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

8. Liiketoiminnan tuotot

Korkotuotot ja kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä

instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan suhteessa taseessa jäljellä olevaan saamiseen ja velan määrään eräpäivään saakka.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa ja korko lasketaan arvonalennuksella vähennetylle lainan saldolle.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti. Toimenpiteen tai palvelun suorittamisesta ansaitut palkkiot tuloutetaan, kun toimenpide tai palvelu on suoritettu. Useampaa vuotta koskevista palkkioista tuloutetaan tilikaudelle kuuluva osuus. Palkkioita, joiden katsotaan olevan kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään efektiivisen koron oikaisuina.

Kaupankäynnin nettotuotot

Kaupankäynnin nettotuottoihin kirjataan käyvän arvon suojauslaskennan nettotuotot.

9. Segmenttiraportointi

Säästöpankkien Keskuspankin johto tarkastelee toimintaa yhtenä segmenttinä ja näin ollen erillistä IFRS 8 standardin mukaista segmenttikohtaista tietoa ei esitetä. Säästöpankkien Keskuspankin toiminta on osa ryhmän toimintaa, tilinpäätös yhdistetään ryhmän tilinpäätökseen ja esitetään ryhmän pankkisegmentissä, joten tätäkään varten Säästöpankkien Keskuspankin toimintaa ei ole jaettu alasegmentteihin.

10. Uudet IFRS-standardit ja tulkinnat

Päättäneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkiryhmä on noudattanut vuoden 2019 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

IFRS 16 Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi astui voimaan 1.1.2019. Säästöpankkien Keskuspankin soveltaa siirtymävaiheessa yksinkertaistettua lähestymistapaa ja vertailutietoja ei oikaista. Ennen IFRS 16 siirtymävaihetta 1.1.2019 Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole ollut IAS 17 ja IFRIC 4 mukaisia rahoitusleasing-sopimuksia. Alempana kohdassa Laatimisperiaatteet

1.1.2019 alkaen on kuvattu Säästöpankkien Keskuspankin uudet laadintaperiaatteet vuokrasopimuksia koskien. IFRS 16 -siirtymällä ei ollut tase- tai tulosvaikutusta eikä vaikutusta edellisten tilikausien voittovaroihin, sillä Säästöpankkien Keskuspankilla on vain IFRS 16 helpotusten piirissä olevia vuokrasopimuksia ja Säästöpankkien Keskuspankki on valinnut ottaa helpotukset käyttöön.

Tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkien Keskuspankki ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Säästöpankkien Keskuspankki ottaa ne käyttöön kunakin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muut kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2019.

Muutokset IFRS-standardeihin sisältyviin Käsitteellistä viitekehystä koskeviin viittauksiin (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Uudistettu viitekehys kokoa viime vuosina käyttöön otetuissa standardeissa IASB:n käyttämän ajattelun. Käsitteellinen viitekehys palvelee pääasiassa IASB:n työkaluna standardien kehittämisessä sekä tukee IFRS Interpretations Committeea standardien tulkinnassa. Viitekehys ei kumoa yksittäisten IFRS-standardien vaatimuksia.

Muutokset IFRS 3:een Liiketoiminnan määritelmä (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla supistettiin ja selvennettiin liiketoiminnan määritelmää. Ne myös sallivat yksinkertaistetun arvioinnin tekemisen siitä, onko hankittu toimintokokonaisuus ennemmin ryhmä omaisuuseriä kuin liiketoiminta. Standardimuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Muutokset IAS 1:een ja IAS 8:aan Olennessen määritelmä (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset selventävät olennessuuden määritelmää sekä antavat siihen ohjeistusta. Lisäksi määritelmään liittyviä selityksiä on parannettu. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

LIITE 3. MERKITTÄVIMMÄT JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN SISÄLTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii Säästöpankkien Keskuspankin johdolta harkintaa sekä arvioiden ja oletusten tekemistä, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin kuten tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämän hetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Säästöpankkien Keskuspankin keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon määrittämiseen, rahoitusvarojen arvonalentumisiin ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sekä laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen vahvistetuista tappioista.

Käyvän arvon määrittäminen

Johdon tulee arvioida, onko yksittäinen rahoitusinstrumentti aktiivisen kaupankäynnin kohteena ja onko markkinoilta saatava hintatieto luotettava indikaatio rahoitusinstrumentin käyvästä arvosta. Lisäksi johdon on arvioitava, milloin se katsoo, että rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Johdon harkintaa tarvitaan myös tapauksissa, joissa rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla. Jos käytettyjen arvostusmallien pohjaksi ei ole käytettävissä markkinoilta todennettavissa olevia syöttötietoja, on johdon arvioitava mitä muita syöttötietoja käyvän arvon laskemiseksi käytetään. Käyvän arvon määrittämistä käsitellään tarkemmin laatimisperiaatteissa kohdassa ”Käyvän arvon määrittäminen”.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittäminen

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetyissä malleissa tehdään arvioita ja oletuksia, jotka voivat poiketa toteu-

masta. Laskentaan liittyy monia harkinnanvaraisia tekijöitä, joihin johdon on otettava kantaa. Tärkeimpiä näistä ovat:

- Kriteerit, joilla arvioidaan luottoriskin merkittävää kasvua.
- Pankin sisäinen luottoluokitusmalli, joka määrittää luottotappion todennäköisyyden yksittäisille saamisille.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallit, jotka sisältävät oletuksia saamisten käyttäytymisestä eri talouden tiloissa.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sisältyvät makroekonomiset skenaariot ja niiden vaikutukset odotettavissa olevien luottotappioiden määrään.
- Tulevien kassavirtojen määrän ja ajankohdan ennakointi sekä vakuuksien realisoitavissa olevan arvon ja lainanottajan taloudellisen tilanteen arviointi.

Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen

Verotuksellisista tappioista johtuvat laskennalliset verosaamiset kirjataan siinä määrin, kun niiden arvioidaan olevan käytettävissä mahdollisia tulevia verotuloja vasten. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen edellyttää, että johto arvioi tulevan verotettavan tulon todennäköisyyden ja määrän.

Säästöpankkien Keskuspankin johto on laskennallisen verosaamisen kirjaamisen perusteeksi arvioinut Säästöpankkien Keskuspankin tulevaa toimintaa huomioon ottaen yleisen markkinatilanteen, Säästöpankkiryhmän kehitysnäkymät erityisesti jälleenrahoituksen osalta sekä Säästöpankkien Keskuspankin oman toiminnan muutokset.

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDENHALLINNAN PERIAATTEET

LIITE 4: RISKIENHALLINTA JA HALLINNOINTIPERIAATTEET

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaamiselle ja riskien rajaamiselle Säästöpankkien Keskuspankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti ja pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa Säästöpankkien Keskuspankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa Säästöpankkien Keskuspankin operatiivista toimintaa. Säästöpankkien Keskuspankilla on liiketoimintoista riippumaton riskienvalvonta toiminto.

Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johtamisen ja toiminnan sitä osaa, jolla pyritään varmistamaan:

- asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen
- taloudelliset ja tehokkaat prosessit
- toimintaan liittyvien riskien hallinta
- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus
- säännösten noudattamisen valvonta (compliance)
- toiminnan, tietojen sekä yhteisön omaisuuden ja asiakkaiden varojen riittävä turvaaminen ja
- riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi

Säästöpankkien Keskuspankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensi sijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallitus, toimitusjohtaja, riskien-

valvonta, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Säästöpankkien Keskuspankin riskienhallinta perustuu hallituksen Säästöpankkien Keskuspankille vahvistamaan liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole taloudelliseen kantokykynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä Säästöpankkien Keskuspankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Säästöpankkien Keskuspankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiuhhan Säästöpankkien Keskuspankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalennuskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa Säästöpankkien Keskuspankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus asettaa riskinhallituksen tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutusta seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskilajeille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitetut järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon Säästöpankkien Keskuspankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Säästöpankkien Keskuspankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance -toiminto varmistaa, että Säästöpankkien Keskuspankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisien antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance -toiminnon vastuulla on valvoa, että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla valittavia ohjeita.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyys arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaavat sisäisen valvonnan operatiivisesta järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti. Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset, mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Säästöpankkien Keskuspankki altistuu toiminnassaan luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille sekä liiketoiminta- ja likviditeettiriskeille.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Pankkitoiminnan merkittävin riski on luottoriski. Luottoriskin hallinnalla ja valvonnalla on suuri merkitys varmistettaessa pääomien riittävyyttä suhteessa liiketoiminnan riskeihin ja riskien toteutumisen aiheuttamiin tappioihin.

Luotto- ja vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta vastapuoliriskiä voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten pankkitalletuksista, sijoitusalkkuihin hankituista arvopapereista ja johdannais sopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Vastapuoliriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastaavien syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoiminta- ja riskistrategiat määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoimintaa ja luotonannon suuntaamista.

Säästöpankkien Keskuspankki myönsi tarkastelukaudella luotto- ja yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille. Säästöpankkiryhmälle myönnettävien luottojen luottopäätökset tehdään Säästöpankkien Keskuspankissa Säästöpankkiliitto osk:n ja Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistamien periaatteiden mukaisesti. Yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille myönnettävien luottojen osalta ei ole yhteisvastuun vuoksi laadittu erillistä suunnitelmaa arvonalennuksista.

Säästöpankkiryhmän strategisille yhteistyökumppaneille myönnettävien luottojen luottopäätökset tekee Säästöpankkien Keskus-

pankin hallitus. Säästöpankkiryhmän strategisille yhteistyökumppaneille myönnettävien vakuudettomien luottojen luottoriskin seuranta perustuu osin luottotilien käytön päivittäiseen seurantaan täsmäysprosessin osana. Seurannassa on otettu huomioon, että yritykset ovat Suomessa toimivien luottolaitosten omistamia ja yritysten kanssa ollaan säännöllisesti kanssakäymisissä vähintään kuukausittain.

Säästöpankkien Keskuspankki toimii Säästöpankkiryhmän maksukorttien liikkeeseenlaskijana ja korttiluottojen myöntäjänä. Korttiluottojen myöntäminen perustuu luotto-ohjeeseen, jossa määritellään mm. luotonmyöntöperiaatteet, luottovaltuustasot ja vastuut. Korttiluottokannan luottoriskin kehittymistä seurataan säännöllisen raportoinnin ja luottoriskistrategiaan asetettujen riskilimiittien perusteella. Luottoriskistrategiassa on määritelty erilliset toimenpiteet riskilimiittien ylitystilanteissa.

Säästöpankkien Keskuspankki on toimintavuonna tehnyt sijoituksia sekä keskuspankkirahoituksen vakuuksiksi hyväksyttäviin, että muihin saamistodistuksiin Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistaman vastapuoliriskistrategian mukaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole muita kuin luottolaitosasiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittävissä luottolaitoslain asettaman ilmoitusrajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Säästöpankkien Keskuspankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella Säästöpankkien Keskuspankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Eräntyneet ja järjestämättömät saamiset

Ongelmasaamisia, viivästyneitä maksuja sekä odotettavissa olevien luottotappioiden määrää seurataan säännöllisesti. Pankin järjestämättömät saamiset olivat samalla tasolla vertailukauden kanssa ollen noin 0,9 % luottokannasta. Tietyissä olosuhteissa velallisen joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin asiakkaalle annetaan myönnytys luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä tavalla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja välttämään mahdollisia luottotappioita. Lainahoitajousten myöntämisen edellytyksenä on, että asiakkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhytaikaisia ja tilapäisiä.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti ja sopimukset jaotellaan kolmeen vaiheeseen sopimuksen tilan perusteella. Asiakkaan ja sopimuksen tietojen lisäksi laskennassa huomioidaan pääekonomistin arvioiden mukainen tuleva talouskehitys. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamenetelmät on kuvattu Laatisperiaatteissa kohdassa Arvoalentuminen.

Jos luottoriski ei ole luoton nostamisen jälkeen merkittävästi kasvanut, kirjaus tehdään perustuen 12 kuukauden odotettavissa olevaan luottotappioon ja sopimus kirjataan vaiheeseen 1. Jos luottoriski on luoton nostamisen jälkeen kasvanut merkittävästi, arvonalentumiset lasketaan perustuen luoton elinkaaren aikana odotettavissa olevaan luottotappioon ja sopimus kirjataan vaiheeseen 2. Merkittävää luottoriskin kasvua ovat luottoluokan heikkeneminen useammalla luottoluokalla, yli 30 päivän viiveet sekä sopimukselle kirjatut lainahoitajouset. Jos sopimukselle tulee vakavia häiriötä, arvonalentumiset kirjataan perustuen luoton elinkaaren odotettavissa olevaan luottotappioon ja sopimus kirjataan vaiheeseen 3. Vaiheen 3 sopimusten odotettavissa olevien luottotappioiden määrän riittävyttä arvioidaan sopimuskohtaisesti vähintään kvartaaleittain.

Saaminen palautuu vaiheeseen 1, kun saaminen on täyttänyt 12 kk ajan vaiheen 1 edellytykset. Vaiheesta 3 palautuminen tapahtuu vaiheen 2 kautta saamisen täytettyä 12 kk ajan vaiheen 2

edellytykset. Vaiheesta 3 palautuvien sopimusten odotettavissa olevien luottotappioiden määrän riittävyyttä arvioidaan sopimuskohtaisesti kuukausittain.

Lainat ja saatavat, joiden perintää pidetään mahdottomana, kirjataan luottotappioiksi. Luottotappiot kirjataan vähennysten tilille. Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään, kirjataan lopulliseksi luottotappioksi, ja arvonalentuminen perutaan, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä Lainoista ja saamisista ja taseen ulkopuolisista eristä 31.12.2019 oli 1,6 miljoonaa euroa. Odotettavissa olevat luottotappiot suhteessa luottokantaan ovat 0,1 %. Odotettavissa olevien luottotappioiden vaiheiden muutokset on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 14. Arvonalentumiset rahoitusvaroista.

Korttiluotot luokitellaan 7 riskiluokkaan. Alla on esitettyinä korttiluottokanta riskiluokittain tilanteessa 31.12.2019.

Riskiluokat

(1 000 euroa)	12 kk PD	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	% kannasta 30.12.2019
1 Ei erääntymisiä	0,0 - 0,32 %	91 855	4 674	14	96 543	89 %
2-5 Erääntynyt korkeintaan 30 päivää	0,33 % - 7,78 %	1 802	1 043	5	2 850	3 %
6 Erääntynyt yli 30 päivää	7,79 % - 22,3 %	1 725	323	38	2 086	2 %
D Arvonalentunut	100,00 %			1 207	1 207	1 %
Yhteensä		95 382	6 040	1 264	102 686	95 %

Merkittävimmän osuuden Säästöpankkien Keskuspankin muusta luottokannasta muodostaa Yhteenliittymän Säästöpankeille myönnettyt luotot, jotka kuuluvat riskiluokkaan ja vaiheeseen 1.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleenrahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmius on säilynyt hyvänä koko vuoden 2019. Maksuvalmiusriskiä seurataan Säästöpankkien Keskuspankissa päivittäin ja yhteenliittymän keskusyhteisön riskienvalvonnalle raportoidaan myös päivittäin yhteenliittymäpankkien maksuvalmiusasema. Rahoitusriskiä hallitaan huolehtimalla riittävästä pitkäaikaisesta rahoituksesta suhteessa pitkiin saataviin.

Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma:

2019 (1 000 euroa)	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Rahoitusvarat					
Käteiset varat	666 315				666 315
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	344 130	532 000	448 400	21 500	1 346 030
Lainat ja saamiset asiakkailta	101 390				101 390
Sijoitusomaisuus		26 755		2 199	28 953
Yhteensä	1 111 835	558 755	448 400	23 699	2 142 688

Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	750 232	18 000	20 000		788 232
Velat asiakkaille	40	50 000			50 040
Liikkeeseenlasketut velkakirjat		613 954	563 039	49 908	1 226 901
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	233 490	47 000	95 000		375 490
Yhteensä	983 761	728 954	678 039	49 908	2 440 662

2018 (1 000 euroa)	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Rahoitusvarat					
Käteiset varat	823 612				823 612
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	366 062	776 800	614 306	3 000	1 760 168
Lainat ja saamiset asiakkailta	95 278				95 278
Sijoitusomaisuus		11 116	25 180	1 515	37 811
Yhteensä	1 284 952	787 916	639 486	4 515	2 716 869

Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	787 607	14 500	38 000		840 107
Velat asiakkaille	211 452	167 801			379 253
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	111 992	255 890	1 073 765	9 911	1 451 558
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	225 982	65 000	76 000		366 982
Yhteensä	1 337 033	503 191	1 187 765	9 911	3 037 900

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Markkinariskejä syntyy pankin rahoitustaseesta, joka koostuu antolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenahtoituksesta sekä sijoitussalkusta. Tilikaudella 2019 Säästöpankkien Keskuspankilla oli markkinariskeistä korko- ja valuuttariskiä alla kuvatusti.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) ja korkokatteeseen (tuloriski). Säästöpankkien Keskuspankki käyttää korkoriskinsä seuraamiseksi nykyarvo- ja tuloriskimenetelmää. Korkoriski voidaan edelleen jakaa seuraaviin riskilajeihin:

- korkokäyräriski, joka syntyy korkokäyrän muutosten vaikutuksesta varojen ja velkojen tulevaisuuden kassavirtojen nykyarvoon

- uudelleenhinnoitteluriski, joka syntyy kiinteäkorkoisten erien osalta maturiteettien eriaikaisuudesta ja vaihtuvakorkoisten erien osalta varojen ja velkojen eriaikaisesta uudelleenhinnoittelusta
- korkoperusteriski, joka syntyy varojen ja velkojen erilaisista korkoperusteista
- optionaalisuusriski, joka syntyy itsenäisistä ja kytketyistä optioista, joissa päätös toteutuksesta voi riippua koroista. Tällaisia ovat mm. joukkovelkakirjoissa kytketyt osto- tai myyntioptiot sekä oikeus lainan takaisinmaksuun tai talletuksen nostoon ennenaikaisesti ilman korvausta.

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaassakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä. Kor-

korisää voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeselaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia. Säästöpankkien Keskuspankki käyttää suojauslaskentaa ja vaihtaa koronvaihtosopimuksilla kiinteäkorkoista antolainausta sekä kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjaemission vaihtuvakorkoiseksi.

Pankin korkorisää mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttu-

essa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin rahavirtojen nykyarvona. Tuloriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkina-korkojen muuttuessa.

Korkorisikin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Herkkyysoanalyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen korkokatteeseen.

Korkoherkkyysanalyysi 1 % -yksikön paralleeli muutos korkokäyrään.

Korkokatteen muutos:		31.12.2019	
(1 000 euroa)	Alas	Ylös	
Aika			
Muutos tulevaan 12 kuukauteen	- 1 450		5 467
Muutos 13-24 kuukauteen	-296		7 185

Pankin korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkorisille.

Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Säästöpankkien Keskuspankille syntyy valuuttariskiä vähäisessä määrin korttiliiketoiminnasta sekä sijoitussalkussa olevien osakesijoitusten vuoksi. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten ottolainauksessa tai likviditeettisalkuissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttapositiona on yli 2 % -yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Lisäksi maineriskiä hallintaan osana operatiivisia riskejä. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Kaikessa Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnassa noudetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitalvan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Säästöpankkien Keskuspankissa tunnustetaan ja dokumentoidaan tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jatkuvuus suunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Säästöpankkien Keskuspankin operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Tilikauden 2019 aikana ei toteutunut merkittäviä taloudellisia menetyksiä aiheuttaneita operatiivisia riskejä. Vuoden aikana laadittiin toteutuneista operatiivisista riskeistä häiriöraportit. Häiriöt johtuivat pääosin tietojärjestelmien virheellisestä toiminnasta ja prosessivirheistä ja aiheuttivat lähinnä manuaalista selvittelytyötä Säästöpankkien Keskuspankissa.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomaismääräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyn liikearvon riskiä. Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakiomuotoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance -toiminto. Compliance -toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance -toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan. Päämäärätavoitteena on välttää compliance riskien toteutumista Säästöpankkien Keskuspankin toiminnassa.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilaheluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

LIITE 5. VAKAVARAISUUDEN HALLINTA

Säästöpankkien Keskuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien Keskuspankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan Säästöpankkien Keskuspankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussääntelyn Pilari I:n mukaisiin pääoma-vaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkoriskiin, sijoitussalkun markkinariskiin ja liiketoimintariskiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien keskuspankki arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksuliike- ja tilinhoitajapalveluita kaikille säästöpankeille ja yhteenliittymän jäsensäästöpankeille maksukorttien liikkeellelaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaan, jälleenrahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Toimimalla vain näillä liiketoiminta-alueilla pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuuden hallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymäntasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankkien Keskuspankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeukselliset vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksentelekykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Säästöpankkien Keskuspankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuussuunnitelma

Säästöpankkien Keskuspankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääoman jatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari I –pääomavaateet

Säästöpankkien Keskuspankin suurimmat pääomavaateet muo-

dostuvat korttiluottosaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttaposiitiolle.

Omat varat ja vakavaraisuus

Säästöpankkien Keskuspankin pääomavaatimus muodostuu seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetukseen (CRR) perustuva vähimmäisvaade vakavaraisuussuhdeluvulle (8 %)
- 2,5 % luottolaitoslain mukainen kiinteä CET1 lisäpääomavaatimus,
- Ulkomaisten vastuiden maakohtaiset muuttuvat CET1 lisäpääomavaatimukset.

Suomessa makrovakaupoliittisesta päätöksenteosta vastaa Finanssivalvonnan johtokunta, joka kuulee ennen päätöstään Suomen Pankkia, valtiovarainministeriötä sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. Päätöksenteko makrovakaavälineiden käytöstä tapahtuu neljännesvuosittain, poislukien ns. O-SII -puskuri, kiinteistövakuudellisten luottojen vähimmäisriskipainot (CRR:n artikla 124), järjestelmäriskipuskuri ja sisäisten mallien vähimmäistappioosuus (CRR:n artikla 164), joiden osalta päätökset on tehtävä vähintään kerran vuodessa.

Järjestelmäriskipuskuria koskeva luottolaitoslain muutos tuli voimaan 1.1.2018. Lain muutoksen seurauksena Finanssivalvonta sai käyttöönsä uuden makrovakaavälineen, jonka tarkoituksena on kattaa rahoitusjärjestelmän pitkäaikaisten ja suhdanteista riippumattomia riskejä. Finanssivalvonta teki päätöksen järjestelmäriskipuskurin säilyttämisestä ennallaan 28.6.2019. Säästöpankkien yhteenliittymälle yhteenliittymätasolla asetettu järjestelmäriskipuskuri on suuruudeltaan 1 % riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä, ja puskuri tuli voimaan 1.7.2019 aiemmin tehdyn päätöksen perusteella.

Finanssivalvonnan johtokunta on 4.7. pitämässään kokouksessa päättänyt luottolaitoslain 11 luvun 6 §:ssä tarkoitetusta harkinnanvaraisesta lisäpääomavaatimuksen asettamisesta Säästöpankkien yhteenliittymälle. Finanssivalvonta on määrittänyt harkinnanvaraiseksi lisäpääomavaatimukseksi LLL 11 luvun 6§:n 2 momentin 1 kohdan a) alakohdan nojalla 1,25 % kokonaisriskin määrästä. Vaatimuksen määrä perustuu EKP:n LSI-pankkeja koskevaan SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) -metodologiaan, jossa lisäpääomavaadeprosentti perustuu valvojan arvion kokonaisarvosanaan. Lisäpääomavaatimus tulee täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksessa (EU 575/2013) tarkoitetulla ydinpääomalla (CET1). Pääomavaade koskee Säästöpankkien yhteenliittymää, tuli voimaan 31.3.2020 ja on voimassa enintään kolme vuotta 31.3.2023 asti. 31.12.2019 voimassa oleva harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on 0,5 % kokonaisriskin määrästä.

Säästöpankkien Keskuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosikatsauksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkien Keskuspankin omat varat olivat yhteensä 76,4 (49,0) miljoonaa euroa, kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 17,1 (16,7) miljoonaa euroa. Ydinpääoman (CET1) määrä oli 76,4 miljoonaa euroa. Ensisijainen pääoma oli niin ikään 76,4 (49,0) miljoonaa euroa. Oma pääoma koostuu kokonaisuudessaan en-

sisijaisista rajoituksettomista omista varoista, ydinpääomasta eikä Säästöpankkien Keskuspankilla ole toissijaisiin tai muihin varoihin luettavaa omaa pääomaa.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuussuhde oli korkealla tasolla ollen vuoden lopussa 46,8 % (30,9 %). Korkeaa vakavaraisuuslukua selittää Finanssivalvonnan yhteenliittymälle antama poikkeuslupa, jonka mukaisesti yhteenliittymän sisäisten rahoituserien riskipainona käytetään vakavaraisuuslaskennassa 0 %.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidoituun tilinpäätökseen. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähen-

tämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistus-osuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja Pilari III mukaiset vakavaraisuustiedot ovat saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Vakavaraisuuslaskelma

Omat varat (1 000 euroa)	2019	2018
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	83 906	53 101
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-7 477	-4 138
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	76 429	48 963
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	76 429	48 963
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	76 429	48 963
Riskipainotetut erät yhteensä	163 251	158 709
josta luottoriskin osuus	121 604	120 658
josta vastuun arvonoikaisuriski (CVA)	973	2 211
josta markkinariskin osuus	2 199	1 515
josta operatiivisen riskin osuus	38 476	34 325
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	46,8	30,9
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	46,8	30,9
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	46,8	30,9
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	76 429	48 963
Pääomavaatimus yhteensä*	17 141	16 664
Pääomapuskuri	59 288	32 299

*Pääomavaatimus muodostuu lakisäätteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankkien Keskuspankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 3,4 prosenttia (1,7 %). Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin.

(1 000 euroa)	2019	2018
Ensisijainen pääoma	76 429	48 963
Vastuiden kokonaismäärä	2 252 851	2 826 302
Vähimmäisomavaraisuusaste	3,4	1,7

Kriisintarkkaisuunntelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisintarkkaisuohjelmasta tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkkaisuohjelmasta). Kriisintarkkaisuohjelmän toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakuusvirasto (Laki rahoitusvakuusvirastosta, 1995/2014). Rahoitusvakuusvirasto päätti keväällä 2017 asettaa Säästöpankkien yhteentarkkaisuun vaatimuksen alentamiskelpoisten velkojen

vähimmäismäärästä (MREL-vaade) ja se astui voimaan 31.12.2018. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin tai Säästöpankkien Keskuspankkiin. MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakuusvirasto on päättänyt, että Säästöpankkien yhteentarkkaisuun alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärä on omien varojen vähimmäismäärä kerrottuna kahdella. Tällä hetkellä vaade on 20,79 % Säästöpankkien yhteentarkkaisuun kokonaisriskin määrästä.

TILIKAUDEN TULOS

LIITE 6. KORKOKATE

(1 000 euroa)	1-12/2019	1-12/2018
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	249	253
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	9 163	10 604
Lainoista ja saamisista asiakkailta*	6 587	6 480
Saamistodistuksista	58	58
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	3 995	4 753
Muista**	706	1 141
Yhteensä	20 758	23 289
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille***	-3 781	-3 297
Veloista asiakkaille	-78	-84
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	-2 380	-3 000
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	-7 582	-7 533
Muista		-3
Yhteensä	-13 822	-13 917
Korkokate	6 936	9 373

* josta korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatuista lainoista

10

18

** Muut korkotuotot muodostuvat tilisopimukseen perustuvista korkoveloituksista ja limiittiprovisiois-ta.

*** Korkokulu Veloista luottolaitoksille muodostuu suurimmaksi osaksi keskuspankkitalletusten negatiivisesta korosta. Vuonna 2019 3 746 tuhatta ja vuonna 2018 -3 285 tuhatta euroa.

LIITE 7. PALKKIOTUOTOT JA –KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1-12/2019	1-12/2018
Palkkiotuotot		
Luotonannosta*	15 322	13 911
Maksuliikenteestä	4 770	4 402
Arvopapereista	1 575	1 450
Muista	670	683
Yhteensä	22 339	20 446
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-3 700	-3 097
Arvopapereista	-484	-489
Muista**	-7 374	-6 137
Yhteensä	-11 558	-9 723
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	10 781	10 723

* josta merkittävin osa korttiluotonantoon liittyviä tuottoja.

** josta merkittävin osa korttiluotonantoon liittyviä kuluja.

LIITE 8. KAUPANKÄYNNIN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2019	1-12/2018
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	-2 249	-701
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	2 290	920
Yhteensä	41	219

LIITE 9. RAHOITUSINSTRUMENTTIEN TULOSERÄT

(1 000 euroa)	1-12/2019	1-12/2018
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavista	16 705	18 478
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	58	58
Rahoitustuotot yhteensä	16 763	18 536
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuon arvostettavista rahoitusveloista	-7 696	-7 632
Korkokulut käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavista rahoitusvaroista	-3 746	-3 285
Odotetut luottotappiot jaksotettuun hankintamenuon kirjattavista sijoituksista	-1 014	-1 049
Odotetut luottotappiot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	44	-33
Rahoituskulut	-12 411	-11 999
Tulosvaikuttisesti kirjattavat rahoitustuotot ja -kulut, netto	4 351	6 538

LIITE 10. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2019	1-12/2018
Pankkitoiminnan muut tuotot*	4 213	1 717
Yhteensä	4 213	1 717

* Katsauskaudella liiketoiminnan muut tuotot muodostuivat korttiluottosaatavien myynnistä saadusta tuotosta, korttiliiketoimintaan liittyvistä muista tuotoista sekä Säästöpankkiryhmälle tuotettaviin palvelusopimuksiin perustuvista palveluista. Sp Keskuspankki myi katsauskaudella erääntyneitä ja luottotappioituja korttiluottosaatavia. Vertailukaudella liiketoiminnan muut tuotot 1,7 miljoonaa euroa muodostuivat Säästöpankkiryhmälle tuotettaviin palvelusopimuksiin perustuvista palveluista.

LIITE 11. HENKILÖSTÖKULUT

(1 000 euroa)	1-12/2019	1-12/2018
Palkat ja palkkiot	-3 228	-3 065
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-575	-556
Muut henkilösivukulut	-105	-88
Henkilöstökulut yhteensä	-3 908	-3 708
Kokopäiväiset	41,0	38,0
Osa-aikaiset	3,0	1,0
Määräaikaiset	-	3,0
Yhteensä	44,0	42,0
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	43	39
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	44	38

LIITE 12. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1-12/2019	1-12/2018
Muut hallintokulut		
Muut henkilöstökulut	-212	-229
Toimistokulut	-6 714	-5 586
ICT-kulut	-5 051	-5 008
Yhteyskulut	-385	-344
Edustuskulut	0	-1
Markkinointikulut	-13	-19
Yhteensä	-12 377	-11 187
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokrakulut	-330	-411
Kulut oman käytön kiinteistöistä	-41	-54
Muut liiketoiminnan kulut*	-1 534	-1 193
Yhteensä	-1 905	-1 658
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-14 282	-12 845
*Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-27	-25
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-1	-6
Muut palvelut	-49	-
Yhteensä	-77	-31

LIITE 13. POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETTOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

(1 000 euroa)	1-12/2019	1-12/2018
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-76	-72
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-460	-591
Poistot yhteensä	-536	-663

LIITE 14. ARVONALENTUMISET RAHOITUSVAROISTA

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset asiakkailta sekä asiakkaisiin kohdistuvat taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2019	174	314	820	1 308
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	26	10	139	175
Taseesta pois kirjatut tai poismaksetut erät (ilman luottotappioita)	-7	-148		-155
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-11	147		136
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-1		537	536
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	4	-23		-19
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-33	322	289
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2			0	0
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut			-907	-907
ECL:n nettomuutos	12	-48	91	55
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2019	186	265	911	1 363

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset luottolaitoksilta sekä luottolaitoksiin kohdistuvat taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2019	259			259
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	16			16
Taseesta pois kirjatut tai poismaksetut erät (ilman luottotappioita)	-60			-60
ECL:n nettomuutos	-45	-	-	-45
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2019	215	-	-	215

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Sijoitusomaisuus jaksotettuun hankintamenoön	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2019	343			343
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	97			97
Taseesta pois kirjatut tai poismaksetut erät (ilman luottotappioita)	-45			-45
ECL:n nettomuutos	52	-	-	52
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2019	395	-	-	395
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2019 yhteensä	796	265	911	1 972
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-31.12.2019 yhteensä	20	-48	998	969

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset asiakkailta sekä asiakkaisiin kohdistuvat taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	166	213	743	1 122
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	15	17	31	63
Taseesta pois kirjatut tai poismaksetut erät (ilman luottotappioita)	-6	-94		-99
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-2	213		211
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-1		563	562
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	2	-8		-6
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-29	317	288,51
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		1	-1	-1
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut			-833	-833
ECL:n nettomuutos	8	101	77	186
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	174	314	820	1 308

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset luottolaitoksilta sekä luottolaitoksiin kohdistuvat taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	208			208
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	51			51
ECL:n nettomuutos	51			51
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	259			259

Odottavissa olevat luottotappiot (ECL), Sijoitusomaisuus jaksotettuun hankintamenoon	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odottavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	330			330
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	13			13
ECL:n nettomuutos	13	-	-	13
Odottavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	343	-	-	343
Odottavissa olevat luottotappiot 31.12.2018 yhteensä	776	314	820	1 910
Odottavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-31.12.2018	72	101	910	1 082

LIITE 15. TULOVEROT

(1 000 euroa)	1-12/2019	1-12/2018
Laskennallisen verosaamisen muutos	-337	-118
Laskennallisen verovelan muutos	16	19
Tuloverot	-321	-100

Voimassaolevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin

Verokantatäsmäytys		
Kirjanpidon liikevoitto	2 275	3 733
Kirjanpidon ja verotuksen tuloksen erot	140	321
Verotettava tulos	2 415	4 054
Tilikauden tulokseen ennen veroja perustuvat verot yksikön verokannalla	-455	-747
Tuloslaskelman vähennyskelpottomat kulut	-28	-67
Tuloslaskelman ulkopuoliset vähennyskelpoiset kulut	-	3
Äiempien vuosien vahvistettujen tappioiden käyttö	130	711
Ylläolevan erittelyn mukainen verokulu	-353	-100
Yhteisön tuloveroprosentti	20 %	20 %

VARAT

LIITE 16. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

31.12.2019 (1 000 euroa)	Jaksotettu hankintame- no	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Yhteensä
Käteiset varat			666 315	666 315
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 346 030			1 346 030
Lainat ja saamiset asiakkailta	101 390			101 390
Johdannaiset				
suojaavat johdannaiset			1 248	1 248
josta käyvän arvo suojausta			1 248	1 248
Sijoitusomaisuus	24 758	4 196		28 953
Varat yhteensä	1 472 177	4 196	667 563	2 143 936
Velat luottolaitoksille	788 232			788 232
Velat asiakkaille	50 040			50 040
Johdannaiset				
suojaavat johdannaiset			1 090	1 090
josta käyvän arvon suojausta			1 090	1 090
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	1 226 901			1 226 901
Velat yhteensä	2 065 172		1 090	2 066 262

31.12.2018 (1 000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Yhteensä
Käteiset varat			823 612	823 612
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 760 168			1 760 168
Lainat ja saamiset asiakkailta	95 278			95 278
Johdannaiset				
suojaavat johdannaiset			2 689	2 689
josta käyvän arvo suojausta			2 689	2 689
Sijoitusomaisuus	25 180	12 631		37 811
Varat yhteensä	1 880 626	12 631	826 301	2 719 558
Velat luottolaitoksille	840 107			840 107
Velat asiakkaille	379 253			379 253
Johdannaiset				
suojaavat johdannaiset			282	282
josta käyvän arvo suojausta			282	282
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 451 558			1 451 558
Velat yhteensä	2 670 918		282	2 671 200

LIITE 17. KÄTEISET VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	666 315	823 612
Yhteensä	666 315	823 612

Rahavirtalaskelman rahavarat on eritelty rahavirtalaskelmalla.

LIITE 18. LAINAT JA SAAMISET

(1 000 euroa) 31.12.2019	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	86 197	-13	86 184
Luotot ja muut saamiset	1 260 027	-182	1 259 845
Yhteensä	1 346 224	-194	1 346 030
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Käytetyt tililuotot	2 683	-10	2 672
Korttiluotot	100 011	-1 293	98 717
Yhteensä	102 693	-1 304	101 390
Lainat ja saamiset yhteensä	1 448 918	-1 498	1 447 420

(1 000 euroa) 31.12.2018	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	80 624	-2	80 622
Luotot ja muut saamiset	1 679 788	-242	1 679 546
Yhteensä	1 760 412	-244	1 760 168
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Käytetyt tililuotot	1 493	-4	1 489
Korttiluotot	95 039	-1 250	93 790
Yhteensä	96 532	-1 254	95 278
Lainat ja saamiset yhteensä	1 856 944	-1 498	1 855 446

LIITE 19. JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Säästöpankkien Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoinen antolainaus sekä kiinteäkorkoinen liikkeelle laskettu joukkovelkakirjalaina.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot".

Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojausajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuotoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

(1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
31.12.2019					
Suojaavat johdannaissopimukset					
Käyvän arvon suojaus					
Korkojohdannaiset	470 000	65 000	535 000	1 248	1 090
Yhteensä	470 000	65 000	535 000	1 248	1 090

(1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu-aika			Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
31.12.2018					
Suojaavat johdannaissopimukset					
Käyvän arvon suojaus					
Korkojohdannaiset	10 000	505 000	505 000	2 689	282
Yhteensä	10 000	505 000	505 000	2 689	282

LIITE 20. SIOITUSOMAISSUUS

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Saamistodistukset *	1 997	11 116
Osakkeet ja osuudet	2 199	1 515
Yhteensä	4 196	12 631
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset		
Saamistodistukset	25 152	25 478
Odotettavissa olevat luottotappiot	-394	-298
Yhteensä	24 758	25 180
Sijoitusomaisuus yhteensä	28 953	37 811

2019 (1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut			
Julkisyhteisöiltä	-	24 758	24 758
Muilta	1 997		1 997
Muut			
Muilta	2 199		2 199
Yhteensä	4 196	24 758	28 953

2018 (1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut			
Julkisyhteisöiltä	5 128	25 180	30 308
Muilta	5 988		5 988
Muut kuin julkisesti noteeratut			
Muilta	1 515		1 515
Yhteensä	12 631	25 180	37 811

LIITE 21. AINEELLISET HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Koneet ja kalusto	183	166
Muut aineelliset hyödykkeet	42	56
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	225	222

2019 (1 000 euroa)	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Aineellisten hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1.	356	72	428
Lisäykset	110	-	110
Vähennykset	-107	-	-107
Hankintameno 31.12	359	72	430
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-190	-16	-206
Tilikauden poistot	-62	-14	-76
Vähennykset	77	-	77
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-176	-30	-206
Kirjanpitoarvo 31.12.	183	42	225

2018 (1 000 euroa)	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Aineellisten hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1.	414	19	433
Lisäykset		53	53
Vähennykset	-58		-58
Hankintameno 31.12	356	72	428
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-148	-1	-149
Tilikauden poistot	-57	-14	-72
Vähennykset	15		15
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-190	-16	-206
Kirjanpitoarvo 31.12.	166	56	222

LIITE 22. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Aineettomat oikeudet	918	975
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	5 896	2 138
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	6 814	3 113

Keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden testaus on suoritettu markkinaperusteisesti eikä viitteitä arvonalentumisesta ole.

Aineettomat oikeudet ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet muodostuvat merkittävilta osin ulkoisilta toimijoilta hankituista tietojärjestelmistä.

2019 (1 000 euroa)	Aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Aineettomien hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1.	3 107	2 138	5 245
Lisäykset		4 162	4 162
Siirrot erien välillä	403	-403	0
Hankintameno 31.12.	3 511	5 896	9 407
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2 132		-2 132
Tilikauden poistot	-460		-460
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2 593	-	-2 593
Kirjanpitoarvo 31.12.	918	5 896	6 814

2018 (1 000 euroa)	Aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Aineettomien hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1.	2 602	500	3 102
Lisäykset	125	2 018	2 143
Siirrot erien välillä	381	-381	0
Hankintameno 31.12.	3 107	2 138	5 245
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 541		-1 541
Tilikauden poistot	-591		-591
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2 132	-	-2 132
Kirjanpitoarvo 31.12.	975	2 138	3 113

LIITE 23. LASKENNALLISET VEROT

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Laskennallinen verosaaminen	1 052	1 381
Versaamiset	1 052	1 381
Laskennalliset verovelat	230	111
Verovelat	230	111

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset		
Arvon alentumiset	392	373
Aineettomat hyödykkeet	6	-
Vahvistetut tappiot	655	1 008
Yhteensä	1 052	1 381

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Laskennalliset verovelat		
Rahoitusvarat	230	95
Aineettomat hyödykkeet	-	16
Yhteensä	230	111

(1 000 euroa)	1.1.2019	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2019
Laskennalliset verosaamiset				
Arvon alentumiset	373	19		392
Aineettomat hyödykkeet	-	6		6
Vahvistetut tappiot	1 008	-353		655
Yhteensä	1 381	-329	-	1 052

Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamisia siihen määrään asti kuin verohyödyn saaminen verotettavan tulon perusteella on todennäköistä.

Säästöpankkien Keskuspankin tappiot ovat syntyneet pääasiallisesti merkittävistä liiketoiminnan kehityshankkeista Itella Pankin aikaan ja siinä tarkoituksessa, että tulevina vuosina kertyisi verotettavaa tuloa.

Säästöpankkien Keskuspankin johto on laskennallisen verosaamisen kirjaamisen perusteeksi arvioinut Säästöpankkien Keskuspankin tulevaa toimintaa huomioon ottaen yleisen markkinatilanteen, Säästöpankkiryhmän kehitysnäkymät erityisesti jälleenerahoituksen osalta sekä Säästöpankkien Keskuspankin oman toiminnan muutokset. Laadittujen ennusteiden mukaan tuloksen odotetaan tulevina vuosina olevan voitollinen.

Perustuen johdon arvioon tulevan verotettavan tulon todennäköisyydestä ja määrästä, laskennallisia verosaamisia on jätetty kirjaamatta 57 (70) tuhatta euroa. Ne liittyvät 287 (349) tuhannen euron suuruisiin tappioihin, jotka voidaan hyödyntää tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa vastaan. Verotukselliset tappiot vanhenevat vuodesta 2021 alkaen päättyen vuonna 2025.

(1 000 euroa)	1.1.2019	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	31.12.2019
Laskennalliset verovelat				
Rahoitusvarat	95		135	230
Aineettomat hyödykkeet	6	-6		0
Muut	10	-10		0
Yhteensä	111	-16	135	230

(1 000 euroa)	1.1.2018	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset				
Arvon alentumiset	332	41		373
Vahvistetut tappiot	1 176	-168		1 008
Yhteensä	1 508	-127	-	1 381

(1 000 euroa)	1.1.2018	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	31.12.2018
Laskennalliset verovelat				
Rahoitusvarat	54		41	95
Aineettomat hyödykkeet	25	-19		6
Muut	10			10
Yhteensä	89	-19	41	111

LIITE 24. MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Siirtosaamiset	8 833	9 566
Korot	6 307	7 361
Muut siirtosaamiset	2 526	2 206
Muut	187	318
Muut varat yhteensä	9 020	9 885

VELAT JA OMA PÄÄOMA

LIITE 25. VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	38 000	38 000
Velat luottolaitoksille	750 232	802 107
Yhteensä	788 232	840 107
Velat asiakkaille		
Talletukset	40	51
Muut rahoitusvelat*	50 000	379 202
Yhteensä	50 040	379 253
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	838 271	1 219 360

* Muut rahoitusvelat ovat valtioiden, monikansallisten organisaatioiden ja ulkomaisten rahastojen talletuksia.

LIITE 26. LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2019		31.12.2018	
	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat				
Joukkovelkakirjalainat	1 210 000	1 212 901	1 195 000	1 198 643
Muut				
Sijoitustodistukset	14 000	14 000	253 000	252 915
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	1 224 000	1 226 901	1 448 000	1 451 558
Joista				
Vaihtuvakorkoiset	540 000	541 247	515 000	518 892
Kiinteäkorkoiset	684 000	685 654	933 000	932 666
Yhteensä	1 224 000	1 226 902	1 448 000	1 451 559

Katsauskaudella Säästöpankkien Keskuspankki on laskenut liikkeeseen Irlannin arvopaperipörssiin listatun EMTN -ohjelman alla yhteensä 165 miljoonan euron arvosta vakuudettomia seniorimuotoisia joukkovelkakirjoja.

Säästöpankkien Keskuspankin liikkeeseenlasketut joukkovelkakirjalainat (1 000 euroa)	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Maturiteetti	Korko	Eräpäivä
EMTN, Säästöpankkien Keskuspankki	550 000	549 963	5 vuotta	Kiinteä	6.5.20
EMTN, Säästöpankkien Keskuspankki	300 000	300 296	3 vuotta	Vaihtuva	8.3.21
Yhteensä	850 000	850 259			

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole ollut mitään viivästyksiä ja laiminlyöntejä liittyen sen liikkeeseenlaskemiin velkakirjoihin.

LIITE 27. VARAUKSET JA MUUT VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Muut velat	2 013	1 180
Siirtovelat	8 556	8 496
Korkovelat	4 830	4 885
Saadut ennakkomaksut	347	341
Muut siirtovelat	3 378	3 270
Varaukset	80	70
Muut varaukset*	80	70
Muut velat yhteensä	10 649	9 746

*Muut varaukset ovat taseen ulkopuolisista sitoumuksista laskettuja odotettuja luottotappioita (ECL).

LIITE 28. OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Osakepääoma	68 344	40 000
Rahastot		
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	19 000	19 000
Käyvän arvon rahasto	920	414
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-6 312	-9 946
Kauden voitto	1 954	3 633
Oma pääoma yhteensä	83 906	53 101

Osakepääoma

Erään kirjataan maksettu osakepääoma. Mikäli osakepääoma on kokonaan tai osittain merkitsemättä kaupparekisteriin, kaupparekisteriin merkitsemätön osuus on ilmoitettava taseessa omana eränään tämän erän alaränä.

Säästöpankkien Keskuspankilla on yhteensä 26 674 kappaletta nimellisarvottomia osakkeita. Katsauskauden aikana toteutettiin osakeanti omistajapankeille. Osakeanti oli suuruudeltaan 28.344.531,97 euroa.

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei merkitä osakepääomaan ja jota ei kirjanpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan, sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon. Rahastoon merkitään myös se määrä, jolla osakepääomaa alennetaan ja jota ei käytetä tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan käypään arvoon arvostamisesta syntyneet erät.

(1 000 euroa)	2019	2018
Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista		
Käyvän arvon rahasto 1.1.	414	281
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet	684	203
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, saamistodistukset	-6	0
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	-135	-95
Odotetut luottotappiot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavista, saamistodistukset	-44	33
Laskennalliset verot odotetuista luottotappioista	9	-9
Käyvän arvon rahasto 31.12	920	414

Kertyneet voittovarot

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

Säästöpankkien Keskuspankin vapaa oma pääoma on 14.641.293,61 euroa. Säästöpankkien Keskuspankin hallitus esittää, että tilikauden voitto kirjataan kertyneisiin voittovaroihin, eikä osinkoa jaeta.

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 29. VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Saamistodistukset	47 360	50 351
Muut	4 520	510
Annetut vakuudet yhteensä	51 880	50 861
Saadut vakuudet		
Saamistodistukset	39 380	39 339
Muut	4 730	4 730
Saadut vakuudet yhteensä	44 110	44 069

Annetut ja saadut vakuudet liittyvät Euroopan Keskuspankin rahoitusoperaatioon osallistumiseen sekä johdannaisiin liittyviin tilivakuuksiin.

LIITE 30. TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Takaukset	10 000	10 000
Luottolupaukset	223 490	215 982
Muut*	142 000	141 000
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	375 490	366 982

* Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset koostuva Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten kanssa sovitusta rahoitus-sopimuksista, joissa kauppapäivä on vasta katsauskauden päättymisen jälkeen.

LIITE 31. RAHOITUSVAROJEN JA –VELKOJEN NETTOUTUS

Säästöpankkien Keskuspankin johdannaissopimuksiin sovelletaan ISDA:n (International Swaps and Derivatives Association) sopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan netottaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vasta puolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

31.12.2019				Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päänettoutussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen, taseessa netto	Nettosumma

Varat

Johdannaissopimukset				1 248	4 730	-3 482
----------------------	--	--	--	-------	-------	--------

Yhteensä				1 248	4 730	-3 482
-----------------	--	--	--	--------------	--------------	---------------

Velat

Johdannaissopimukset				1 090 496	4 520 000	-3 429 504
----------------------	--	--	--	-----------	-----------	------------

Yhteensä				1 090 496	4 520 000	-3 429 504
-----------------	--	--	--	------------------	------------------	-------------------

31.12.2018				Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päänettoutussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen, taseessa netto	Nettosumma

Varat

Johdannaissopimukset				2 689	4 730	-2 041
----------------------	--	--	--	-------	-------	--------

Yhteensä				2 689	4 730	-2 041
-----------------	--	--	--	--------------	--------------	---------------

Velat

Johdannaissopimukset				282	510	-228
----------------------	--	--	--	-----	-----	------

Yhteensä				282	510	-228
-----------------	--	--	--	------------	------------	-------------

LIITE 32. KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

Rahoitusinstrumentit esitetään Säästöpankkien Keskuspankin taseessa käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenoon. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa (liite 2) kuvataan rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostustavan mukaan sekä perusteet arvostamistavoille ja käyvän arvon määrittämiselle.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia julkisesti noteeratuilta markkinoilta tai kolmansilta osapuolilta saatuja markkinahintoja. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorkojen avulla. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa. Myös vaadittaessa maksettavien talletusten osalta on nimellisarvon katsottu vastaavan käypää arvoa.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja varoja.

Käyvän arvon hierarkiat

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi katsotaan markkinat, jossa hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasoon 1 kuuluvat noteeratut joukko-velkakirjalainat sekä muut arvopaperit, joille noteerataan julkisesti hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainformaatio, kuten vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat mm. korkojohdannaiset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada julkisesta markkinanoteerauksesta tai todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tasoon 3 luetaan noteeraamattomat osakeinstrumentit, strukturoidut sijoitukset sekä muut arvopaperit, joille ei tällä hetkellä ole saatavissa sitovaa markkinanoteerausta. Usein tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

Siirrot tasojen välillä

Siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole ollut siirtoja tasojen välillä kauden 1.1. - 31.12.2019 aikana.

31.12.2019	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	666 315	666 315			666 315
Johdannaissopimukset	1 248		1 248		1 248
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	4 196	2 001		2 199	4 200
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat	1 472 177	114 156	1 268 226	99 616	1 481 998
Rahoitusvarat yhteensä	2 143 936	782 473	1 269 474	101 815	2 153 761

31.12.2019	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaiset	1 090		1 090		1 090
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat	2 065 172	-694 771	-1 375 889		-2 070 660
Rahoitusvelat yhteensä	2 066 262	-694 771	-1 374 799	-	-2 069 570

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroille, jotka kuuluvat tasoon 3

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)

Kirjanpitoarvo 1.1.2019	1 515
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	684
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	2 199

Herkkyyksianalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3	Vaikutus oletetuille muutoksille		
	Kirjanpitoarvo	Positiivinen	Negatiivinen
31.12.2019			
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	2 199	2 528	1 869
Yhteensä	2 199	2 528	1 869

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyyks oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu käyttämällä 15 % arvonmuutosta.

31.12.2018	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	823 612	823 612			823 612
Johdannaissopimukset	2 689		2 689		2 689
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	12 631	5 160	6 001	1 515	12 676
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	1 880 626	107 959	1 688 354	94 702	1 891 015
Rahoitusvarat yhteensä	2 719 558	936 732	1 697 044	96 217	2 729 992

31.12.2018	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaiset	282		282		282
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	2 670 918	768 224	1 905 793		2 674 017
Rahoitusvelat yhteensä	2 671 200	768 224	1 906 076	-	2 674 299

LIITE 33. VUOKRASOPIMUKSET

Säästöpankkien Keskuspankki vuokralle ottajana

Säästöpankkien Keskuspankki toimii vuokralle ottajana tulostimien ja kannettavien tietokoneiden osalta. Säästöpankkien Keskuspankin vuokrasopimukset ovat lyhytaikaisesti luokiteltavia ja käyttöoikeusomaisuutta tai siihen kohdistuvaa velkaa ei ole kirjattu.

Tuloslaskelmaerät (1 000 euroa)	2019
Lyhytaikaisesti luokiteltujen vuokrasopimusten kulut	27
Yhteensä	27

Säästöpankkien Keskuspankki ei toimi vuokralle antajana.

LIITE 34. LÄHIPIIRITIEDOT

Lähipiirillä tarkoitetaan Säästöpankkien Keskuspankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja heidän perheenjäseniään. Säästöpankkien Keskuspankin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen.

Säästöpankkien Keskuspankki ei, vakuudettomia korttiluottoja lukuun ottamatta, ole myöntänyt lähipiirilainoja tai sijoituksia eikä sillä ole lähipiiriliiketoimia. Lähipiirille myönnetty korttiluotot on myönnetty samoin yleisin ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama kompensatio (1 000 euroa)	2019	2018
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	197	279
Yhteensä	197	279

Avainhenkilöiden kompensatio *

2019	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut
Brander Kai, vt toimitusjohtaja	164	29
Ahonen Pirkko, hallituksen jäsen 14.3.2019 alkaen	5	
Hakala Jussi, hallituksen jäsen 14.3.2019 saakka	2	
Huupponen Juhani, hallituksen jäsen, varapuheenjohtaja 14.3.2019 saakka	2	
Mangs Monica, hallituksen jäsen 14.3.2019 alkaen	5	
Näsman Niklas, hallituksen jäsen 14.3.2019 saakka	2	
Rinta Jarmo	7	
Siviranta Petri, hallituksen jäsen 14.3.2019 alkaen	5	
Syvänen Hannu, hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja 14.3.2019 alkaen	8	
Yhteensä	197	29

2018	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut
Autiosalo Kirsi, toimitusjohtaja 19.3.2018 asti	74	14
Brander Kai, vt toimitusjohtaja 19.3.2018 alkaen	170	30
Huupponen Juhani, hallituksen varapuheenjohtaja	9	
Bondén Hans, hallituksen jäsen 15.3. asti	2	
Hakala Jussi, hallituksen jäsen	6	
Näsman Niklas, hallituksen jäsen 15.3. alkaen	5	
Rinta Jarmo, hallituksen jäsen 15.3. alkaen	5	
Seppälä Risto, hallituksen jäsen 15.3. asti	2	
Syvänen Hannu, hallituksen jäsen	7	
Yhteensä	279	44

LIITE 35. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkien Keskuspankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

PILARI III LIITETIEDOT

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuutta koskeviin tietoihin, jotka Säästöpankkiryhmä julkaisee erikseen tilinpäätöksen yhteydessä. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa nolla (0) prosentin riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen ja Pilari III tietojen jäljennökset ovat saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Säästöpankkien
Keskuspankki Suomi Oyj